

Rzadkie rośliny naczyniowe Podlasia Nadbużańskiego – cz. 2. Gatunki siedlisk leśnych i wodnych

PAWEŁ KALINOWSKI

KALINOWSKI, P. 2013. Rare vascular plants of the Podlasie Nadbużańskie region (eastern Poland) – part 2. Forest and water plants. *Fragmenta Floristica et Geobotanica Polonica* 20(2): 217–235. Kraków. PL ISSN 1640-629X.

ABSTRACT: The paper is the second in a series to present new floristic data for the Bug River Valley and adjacent regions of Podlasie (eastern Poland). Investigations were conducted in the years 1994–2013 and resulted in findings on 1550 vascular plant species and subspecies. Here information on 186 rare and endangered species of vascular plants of forest and water communities is supplied: 24 of them are new to the region, 16 are enlisted in national red list of endangered vascular plants, 105 are regionally endangered (some considered extinct so far) and 48 are legally protected. Supplementary information to part 1 is enclosed with 31 additional taxa (9 new to the region, 7 nationally and 16 regionally endangered, 5 legally protected).

KEY WORDS: vascular plants, floristics, distribution, Podlasie Nadbużańskie region, Poland

P. Kalinowski, *Szczęglacin 42, 08-108 Korczew n/Bug, woj. mazowieckie, Polska; e-mail: kumat@hotmail.com*

WSTĘP

Niniejsze doniesienie jest drugim w serii i dotyczy rzadkich oraz zagrożonych składników flory Podlasia Nadbużańskiego (KALINOWSKI 2012). Zaprezentowano dane na temat gatunków występujących w siedliskach leśnych, zaroślowych oraz wodnych. W wykazie uwzględniono wszystkie stwierdzone na badanym terenie gatunki tych siedlisk, figurujące na krajowej lub regionalnej „czerwonej liście” oraz gatunki objęte w Polsce ochroną całkowitą lub częściową z wyjątkiem najpospolitszych – *Convallaria majalis*, *Frangula alnus* i *Viburnum opulus*. Podano również inne gatunki rzadkie, bądź interesujące z różnych względów – niepodawane dotychczas z tego obszaru, rzadko notowane, ekspandujące, lecz również pospolitsze, dla których brak dotychczas danych w bazie ATPOL. Zestawienie uzupełniono o dodatkowe taksony, głównie z rodzaju *Carex*, stwierdzone w materiale zielnikowym autora przez J. Koopmana. Ponadto dodano szereg nowych, interesujących stanowisk gatunków siedlisk murawowych i łąkowych, stwierdzonych w latach 2012–2013. Łącznie zamieszczono dane dla 217 taksonów, spośród których 33 są nowe dla obszaru badań, 23 figurują na krajowej „czerwonej liście” roślin naczyniowych, 121 znajduje się na liście regionalnej, 43 objęto ochroną całkowitą i 10 ochroną częściową.

Gatunki zaprezentowano w następującym porządku: nazwa taksonu, w nawiasie kwadratowym kategorii zagrożenia według ZARZYCKIEGO i SZELAĞA (2006) oraz GŁOWACKIEGO i in. (2003) (kategorie zagrożenia na poziomie krajowym zapisano czcionką wytłuszczoną) oraz informacje o ochronie gatunkowej (ROZPORZĄDZENIE... 2012), następnie dane na temat częstotliwości występowania na badanym terenie wraz z krótką charakterystyką siedliska, wykaz stanowisk z podaniem skrótu nazwy gminy, na terenie której znajduje się stanowisko oraz współrzędne kwadratu ATPOL dla każdego z nich. W przypadku niektórych rzadkich gatunków podano również informacje dotyczące liczebności populacji lub historii stanowisk. W pracy zastosowano następujące skróty i oznaczenia: ! – gatunek stwierdzony na badanym terenie po raz pierwszy, * – gatunek nierodzimny, (°) – gatunek o niepewnym statusie w lokalnej florze, być może rodzimy, ° – gatunek w przeszłości błędnie podawany, Ch – gatunek chroniony całkowicie, ch – gatunek chroniony częściowo, Kol. – Kolonia, oddz. – oddział leśny, rez. – rezerwat. Oznaczenia gmin: BP – Biała Podlaska, Ce – Cerańów, Cz – Czeremcha, Dh – Drohiczyn, JL – Jabłonna Lacka, JP – Janów Podlaski, KL – Kosów Lacki, Kn – Konstantynów, Ko – Korczew, Kt – Kotuń, Li – Liw, Ło – Łosice, Mb – Mokobody, Mi – Mielnik, MP – Międzyrzec Podlaski, Ol – Olszanka, Pa – Paprotnia, Pl – Platerów, Pr – Przesmyki, Re – Repki, Sa – Sabnie, Sd – Siedlce, Si – Siemiatycze, SK – Stara Kornica, Sn – Sarnaki, SP – Sokołów Podlaski, St – Sterdyń, Su – Suchożebry, Te – Terespol.

Mapę obszaru badań zamieszczono w pierwszej części opracowania (KALINOWSKI 2012). W wyjątkowych przypadkach podano jednak również dane z obszarów bezpośrednio przylegających do właściwego terenu badań.

Nomenklaturę roślin przyjęto za MIRKIEM i in. (2002). Nazewnictwo w obrębie rodzaju *Carex* (głównie w przypadku mieszańców) zastosowano za najnowszą monografią KOOPMANA (2011). W nielicznych przypadkach przyjęto binominy za współczesnymi florami (RUTKOWSKI 1998; STACE 2010).

WYKAZ GATUNKÓW

* *Abies alba* – [EN] Rzadko, wyłącznie sadzona: rez. Dębniak w Korczewie (Ko, FD 07). Po raz pierwszy stwierdzona przez AMBROŹEWSKĄ (1961), która znalazła 25 źle wegetujących okazów. Stanowisko było wielokrotnie cytowane w latach późniejszych i błędnie uznano je za naturalne. Gatunek pojawił się w rezerwacie w latach 50. XX w. w wyniku sztucznych nasadzeń. Ostatnio (2010 r.) obserwowano zaledwie 3 drzewka. Rośnie również w lesie Suchowiersza koło Ludwinowa (JL, FC 96) oraz koło Laskowice i Bartkowa (Ko, FD 07), gdzie rozwija się dużo lepiej.

* *Acer campestre* – Zdziczały w parku w Korczewie i w rez. Dębniak (Ko, FD 07).

Acer pseudoplatanus – Rzadko, najczęściej zdziczały lub sadzony: Wierzbice Górne (Re, FD 06), Bartków, w oddz. 151 (Ko, FD 07), rez. Kaliniak (Ko, FD 07), tu chyba dziko – stwierdzono kilka starych okazów i liczny podrost, Laskowice (Ko, FD 07), w oddz. 106 – najprawdopodobniej dziko, rez. Przekop (Ko, FD 07), Bojary, las Bojary (Pr, FD 08), Serpelice (Sn, GD 00).

Aconitum variegatum – [CR, Ch] Bardzo rzadko w grądach. Podawany z Mężeniną (Pl, FD 08) (GŁOWACKI 1984) – stanowisko potwierdzone w 2005 i 2011 r., Podawców (Pa, FD 16) (GŁOWACKI 1995) i Łosic (Ło, FD 18) (ROSTAFIŃSKI 1872). Stwierdzony na SW od Bużysk (Ko, FD 07), w lesie przylegającym bezpośrednio do rez. Przekop (ok. 40 okazów) oraz w Kamiankach-Czabajach (Pr, FD 07) (1 kępa). Na wszystkich nowoodkrytych i potwierdzonych stanowiskach rośliny kwitną bardzo słabo (najczęściej wcale). Szczególnie zagrożone są, wyraźnie zanikające w wyniku przesuszenia siedlisk, stanowiska w Kamiankach i Mężeninie.

Agrimonia procera – Rzadko w zaroślach: na W i S od Bużysk (Ko, FD 07), na NE od Korczewa (Ko, FD 07), Góry, las Leonów (Ko, FD 08).

Agrostis vinealis – Bardzo rzadko, na skrajach borów na E od Gór (Ko, FD 08) i w murawach w Wirowie (JL, FC 97).

Alisma gramineum – [V] Bardzo rzadko w starorzeczach Bugu i na brzegach stawów: Ruska Strona (Ko, FD 07), Szczeglacin (Ko, FD 07) – tu forma lądowa. Na tym drugim stanowisku stwierdzony uprzednio przez GŁOWACKIEGO (1984).

Alisma lanceolatum [V, CR] – Bardzo rzadko na terenach zalewowych nad Bugiem, mokradłach oraz w rowach: Budy Kupientyńskie, w lesie Przeździatka w oddz. 198 (SP, FC 94), Kanabród, las Szewczyk (Re, FC 96), na N i NW od Repek (Re, FD 05), w Mężeninie (Pl, FD 08), ponadto poza właściwym terenem badań w Michałkowie pod Terespołem (Te, GD 34).

Alnus incana – Bardzo rzadko, potwierdzona w Platerowie (Pl, FD 08).

Andromeda polifolia – [VU] Bardzo rzadko na torfowiskach śródleśnych: Toczyński Podborne (JL, FC 86), Drażniew, las Leonów, w oddz. 87 (Ko, FD 08) – stanowisko już nieistniejące.

! *Anemone xlipsiensis* (*nemorosa* × *ranunculoides*) – Bardzo rzadko w lasach pomiędzy gatunkami rodzicielskimi: rez. Kaliniak (Ko, FD 07).

Antennaria dioica – [LR] Rzadko w borach sosnowych. Nowe stanowisko: Lipiny, las Piskory (Pr, FD 17). Potwierdzony w Kol. Niemojki (Ło, FD 18) i w Serpelicach (Sn, GD 00).

Aquilegia vulgaris – [VU, Ch] Rzadko w lasach: Tonkiele (Dh, FC 97), Bartków, w oddz. 147 (2 stanowiska), 151 (Ko, FD 07), Laskowice, w oddz. 103, 106 i 117 (Ko, FD 07 i FD 08), Mężenin, w oddz. 50, 52, 63 (Pl, FD 08), Mszanna, Las Szawłowski (Ol, FD 28).

! *Arctium nemorosum* – Bardzo rzadko, lecz dość licznie w wilgotnych lasach: Mężenin, w oddz. 33, 43 i 73 (Pl, FD 08).

Arctostaphylos uva-ursi – [LR, Ch] Rzadko w borach sosnowych. Nowe stanowisko: Figały (Ko, FD 08). Potwierdzono występowanie gatunku w Tonkielach (Dh, FC 97), na S od Siemiatycz (Si, FC 99), w Turnie Dużej (Si, FC 99), w Lipinach (Pr, FD 17) i Serpelicach (Sn, GD 00). Stanowisko na W od Mężenina w oddz. 30 (Pl, FD 08) należy uznać za już nieistniejące.

Aruncus sylvestris – [CR, Ch] Bardzo rzadko w lasach: Laskowice, w oddz. 105, 111 (Ko, FD 07); w latach 2002–2013 obserwowano od 70 do 300 okazów.

Asarum europaeum – [ch] Często w grądach: Budy Kupientyńskie, las Przeździatka, w oddz. 200 i 202 (SP, FC 94), Kanabród, las Szewczyk (Re, FC 96), Ludwinów, las Suchowiersza, w oddz. 211 (JL, FC 96), Repki, w oddz. 244–245, 249, 254–255, 257, 260–261, 263, 266 (Re, FC 95, FC 96 i FD 05); Tchórznicza Włociańska (Sa, FC 95), Wyrąb (SP, FC 95), na NW od wsi Kol. Jabłonna Lacka (JL, FC 96), Kol. Skrzyszew (Re, FC 96), Nowomodna, las Wieres (JL, FC 96), grąd zboczowy na N od Frankopola (Re, FC 97), las Kozerówka na E od Drohiczyna (Dh, FC 98), Repki, w oddz. 255, 263 (Re, FD 05), na NW od wsi Szkopy (Re, FD 06), Bartków, w oddz. 147 (Ko, FD 07), Kisielew, w oddz. 70, 71 (Pl, FD 08), Laskowice, w oddz. 94–95, 98–100, 102, 105–106, 110–113, 117–118, 124, 126, 129–130 (Ko, FD 07 i FD 08), Mężenin, w oddz. 53–55, 62–64 (Pl, FD 08), Tokary (Ko, FD 08), Mszczona Królewska, las Prowały (Mi, GD 00), Jażwiny, na Ostrowie (BP, GD 40).

Barbarea stricta – [LR] Rzadko na skrajach zarośli: Kol. Wieska (JL, FC 86), Wieska (JL, FC 86), Mogielnica (Ko, FC 97), Starczewice (Ko, FC 97), Tonkiele, Kuligi (Dh, FC 97), Ruska Strona (Ko, FC 98), Bużyska (Ko, FD 07), Brzozów (Su, FD 15).

Batrachium aquatile – [VU, Ch] Dość często w rowach i zbiornikach ze stojącą wodą: rez. Kaliniak (Ko, FD 07), Korczew (Ko, FD 07), Laskowice (Ko, FD 07), Szczegłacin (Ko, FD 07), Mężenin (Pl, FD 08).

Batrachium peltatum – [VU, Ch] Bardzo rzadko w okresowo wysychającym zbiorniku wodnym na NE od Drohiczyna (Dh, FC 98).

Batrachium trichophyllum – [Ch] Dość często w rowach: Góry-Kopciew (Ko, FD 07), Korczew (Ko, FD 07), Mogielnica (Ko, FD 07), Ruska Strona (Ko, FD 07).

Bromus benekenii – [DD] Rzadko na leśnych przydrożach i zrębach, rzadziej w głębi lasów: Bartków, w oddz. 144–147, 149 (Ko, FD 07), Laskowice, w oddz. 97, 99, 105–108, 110, 116, 119, 123 (Ko, FD 07 i FD 08), Michałów, w oddz. 61–62 (Pl, FD 08).

Calla palustris – Rzadko w zarastających starorzeczach Bugu. Nowe stanowisko: Drażniew, las Leonów (Ko, FD 08). Potwierdzona na W od Mężenina (Pl, FD 08).

Callitriche verna – [LR] Dość często w wodach stojących i wolnoplących w lasach i nad Bugiem: Mogielnica (Ko, FC 97), Starczewice (Ko, FC 97), Korczew (Ko, FD 07), Wólka Nowa (Pr, FD 07), Drażniew (Ko, FD 08), Platerów (Pl, FD 09), Mszanna (Ol, FD 28).

Campanula cervicaria – Rzadko i nielicznie w świetlistych dąbrowach: Ceranów (Ce, FC 74), Ceranów-Gajówka (Ce, FC 74), Teofilówka (JL, FC 86), Kol. Skrzyszew (Re, FC 96), Nowomodna, las Wieres (JL, FC 96), Runice, las Dębina (Dh, FC 97), na NW od Zajęcznik (Dh, FC 98), Bartków, w oddz. 145, 151 (Ko, FD 06 i FD 07), Laskowice, w oddz. 106, 116–117 (Ko, FD 07 i FD 08), Dąbrowa, Las Raczyński (Pr, FD 17), Mszanna, Las Szawłowski (Ol, FD 28).

Campanula latifolia – [DD, Ch] Bardzo rzadko w lasach: rez. Kaliniak (Ko, FD 07) – masowo w grądzie zboczowym *Aceri-Tilietum*. Po raz pierwszy podany przez FALIŃSKIEGO i in. (2000). Podawany również z zarośli na S od Bużysk (Ko, FD 07) (AMBROŹEWSKA 1961; SOKOŁOWSKI 1973), lecz tam niepotwierdzony.

Cardamine dentata – [EN] Dość często na moczarach, brzegach starorzeczy Bugu oraz torfianek: Kol. Jabłonna Lacka (JL, FC 86), Kol. Wieska (JL, FC 86), Budy Kupientyńskie, las Przeździatka, w oddz. 198, 201 (SP, FC 94), Bużyska (Ko, FD 07), Góry-Kopciew (Ko, FD 07), Drażniew (Ko, FD 08), Zaborze (Pl, FD 18).

Carex brizoides – Rzadko w lasach i zaroślach: Rogów, Rogowski Las, w oddz. 241 (Re, FC 96), Korczew (Ko, FD 07), Laskowice, w oddz. 112, 114, 121, 125 (Ko, FD 07 i FD 08), E skraj rez. Przekop (Ko, FD 07).

Carex pilosa – [VU] Bardzo rzadko w grądach: Budy Kupientyńskie, las Przeździatka, w oddz. 188, 190, 192, 196–197, 201–203, 206 (SP, FC 94), rez. Śnieżyczki koło Repek (Re, FC 95), Repki, w oddz. 264 (Re, FD 05), Repki, las Miotki (Re, FD 05), Mężenin, w oddz. 54 i 62 (Pl, FD 08).

Carex remota – Rzadko w wilgotnych grądach: Kol. Jabłonna Lacka (JL, FC 86), Budy Kupientyńskie, w oddz. 197 (SP, FC 94), Repki, las Miotki (Re, FD 05), rez. Kaliniak (Ko, FD 07), Laskowice, w oddz. 94, 104–105, 111 (Ko, FD 07 i FD 08).

Carex sylvatica – [LR] Dość rzadko w lasach: Repki, w oddz. 244, 251, 261, 266 (Re, FC 95, FC 96 i FD 05), Repki, las Miotki (Re, FD 05), Ostrowiec (Re, FD 06), las na NW od wsi Szkopy (Re, FD 06), Bartków, w oddz. 143–144, 150 (Ko, FD 07), rez. Kaliniak (Ko, FD 07), Laskowice, w oddz. 94, 99, 105–106, 111, 116, 125 (Ko, FD 07 i FD 08).

Carex umbrosa – [R, DD] Rzadko w dąbrowach świetlistych: Kanabród, las Szewczyk (Re, FC 96), Dąbrowa, Las Raczyński (Pr, FD 17), Laskowice, w oddz. 99, 115 i 116 (Ko, FD 07 i FD 08).

Carlina intermedia – [DD] Często w lasach i na zarastających ugorach: Teofilówka (JL, FC 86), Drohiczyn (Dh, FC 97), Wirów (JL, FC 97), Wólka Zamkowa (Dh, FC 97), Bartków, w oddz. 140, 152 (Ko, FD 06 i FD 07), Osłowo (Mi, GD 00), Zajęczniki (Dh, FC 98), Rusków (Pl, FD 08), Kol. Hołowczyce (Sn, FD 09).

Cephalanthera longifolia – [V, CR, Ch] Bardzo rzadko w dąbrowach świetlistych: Bartków, w oddz. 146 – do 4 okazów (Ko, FD 07), Laskowice, w oddz. 109–110, 116–117 (Ko, FD 07 i FD 08) – liczebność populacji w zależności od roku wynosi 5–55 okazów.

Cephalanthera rubra – [E, CR, Ch] Bardzo rzadko w grądach, stwierdzony przez CIOSKA i STEFAŃSKĄ (2004) w oddz. 62 koło Mężenina (Pl, FD 08) i tam potwierdzony (18 osobników w 2007 r.). Znaleziony również w oddz. 69 tego samego kompleksu (26 osobników).

Cerastium macrocarpum – [LR] Bardzo rzadko w wilgotnych grądach. Obserwowana w lesie na NW od Kol. Jabłonna Lacka (JL, FC 86), na kilku stanowiskach w rez. Kaliniak (Ko, FD 07) i w kompleksie leśnym na S od Laskowic (Ko, FD 07). Dotychczas podawana tylko przez SOKOŁOWSKIEGO (1973) z Tołwina (Si, FC 89) i Mielnika (Mi, GD 00).

Chimaphila umbellata – [LR, Ch] Dość często w borach: Teofilówka, w oddz. 142 (JL, FC 86), Tonkiele (Dh, FC 97), Siemiatycze-Walendziuki (Si, FC 99), Korczew (Ko, FD 07), Drażniew, las Leonów (Ko, FD 08), Mężenin, w oddz. 27, 34–35 (Pl, FD 08), Mielnik, Las Mielnicki (Mi, GD 00).

Cimicifuga europaea – [EN, Ch] Bardzo rzadko w grądach. Potwierdzona w oddz. 55 i 64 koło Ruskowa (Pl, FD 08). Stwierdzona również w oddz. 62, 63 i 70 tego samego kompleksu. Potwierdzona także w Kamiankach-Czabajach (Pr, FD 07).

Circaea alpina – [LR] Bardzo rzadko w wilgotnych lasach. Nowe stanowiska: Ostrowiec (Re, FD 06), Drażniew, las Leonów, w oddz. 88 (Ko, FD 08). Potwierdzona w Mężeninie, w oddz. 37 (Pl, FD 08).

Corydalis cava – [EN] Bardzo rzadko, lecz masowo w olsach i łąkach. Potwierdzona w rezerwach Kaliniak i Przekop oraz w lesie Międzylesie na SE od Mogielnicy (Ko, FD 07).

! *Corydalis intermedia* – Bardzo rzadko. Tylko na jednym, dość obfitym, stanowisku w rez. Przekop, w N części uroczyska (Ko, FD 07). Stanowisko leży daleko poza zwartym zasięgiem występowania gatunku w Polsce.

Corydalis solida – [VU] Rzadko, lecz najczęściej masowo w lasach i zaroślach: Rogów (Re, FC 95), Mogielnica, grąd zboczowy nad Bugiem (Ko, FC 97), Wasilew Szlachecki (Re, FC 97), Bartków, w oddz. 140 (Ko, FD 07), rez. Dębniak (Ko, FD 07), rez. Kaliniak (Ko, FD 07), Kamianki-Czabaje, w oddz. 130–132 (Ko, FD 07), na NE od Korczewa (Ko, FD 07), rez. Przekop (Ko, FD 07) oraz w lesie Międzylesie na SE od Mogielnicy (Ko, FD 07).

! * *Cotoneaster divaricatus* – Kilka okazów, najprawdopodobniej zawleczonych przez ptaki, w lasku sosnowym na S od Mogielnicy (Ko, FD 07) – obserwowana od 1995 r. W 2012 r. stwierdzona także w pobliskim lesie Borki.

Crataegus laevigata – Bardzo rzadko w rez. Skarpa Mołozewska (JL, FC 97) i na wzgórzach na NW od Korczewa (Ko, FD 07).

! *Crataegus laevigata* × *monogyna* × *rhpidophylla* – Bardzo rzadko na skrajach lasów w Laskowicach (Ko, FD 07) i na E od Tokar (Pl, FD 08).

! *Crataegus* × *media* (*laevigata* × *monogyna*) – Bardzo rzadko w zaroślach na NW od Korczewa i w rez. Dębniak (Ko, FD 07).

! * *Crataegus pedicellata* – Bardzo rzadko, zdziczały w parku oraz w rez. Dębniak w Korczewie (Ko, FD 07).

Crataegus rhpidophylla – Rzadko, w pojedynczych okazach w lasach: Nowomodna, las Wieres (JL, FC 96), Wasilew Skrzyszewski (Re, FD 97), Wasilew Szlachecki (Re, FC 97), Bartków (Ko, FD 07), rez. Dębniak (Ko, FD 07), rez. Kaliniak (Ko, FD 07), Kamianki-Czabaje, Wysoka Góra (Pr, FD 07), Trębice, las Chryst Starowiejski (Pa, FD 07), Drażniew, las Leonów (Ko, FD 08), Mężenin-Krostowiec (Pl, FD 08), Mielnik (Mi, GD 00).

! *Crataegus* × *subspaeicea* (*monogyna* × *rhpidophylla*) – Dość często w lasach i zaroślach: Mołozew (JL, FC 96), Skrzyszew (Re, FC 96), Mogielnica, skarpa nad Bugiem (Ko, FC 97), Wasilew Skrzyszewski (Re, FC 97), Wólka Zamkowa (Dh, FC 97), rez. Dębniak (Ko, FD 07), na W i NE od Korczewa (Ko, FD 07), Laskowice (Ko, FD 07), Trębice, las Chryst Starowiejski (Pa, FD 07), Mężenin (Pl, FD 08), Tokary (Pl, FD 08), Wólka Łysowska (Pr, FD 17).

Crepis praemorsa – [EX] Bardzo rzadko, kilkanaście okazów w dąbrowie świetlistej na S od Laskowic, w oddz. 116, ponadto płat o powierzchni 3 m² na N od Laskowic na zmiennowilgotnej łące (Ko, FD 07).

Cucubalus baccifer – [LR] Dość rzadko w zaroślach i lasach: Mołozew (JL, FC 96), Frankopol (Re, FC 97), na N od Mogielnicy (Ko, FC 97), na SW od Tonkiel (Dh, FC 97), Wasilew Szlachecki (Re, FC 97), Bużyska (Ko, FD 07), rez. Kaliniak (Ko, FD 07), na N od Korczewa (Ko, FD 07), Mogielnica, las Międzylesie (Ko, FD 07), rez. Przekop (Ko, FD 07), na NE i E od Szczeglacina (Ko, FD 07), Drażniew, las Leonów (Ko, FD 08), Mężenin, w lesie w oddz. 30 (Pl, FD 08).

Cuscuta lupuliformis – Rzadko i nielicznie w zaroślach nadbużańskich: Starzewice (Ko, FC 97), Kępa Zajęcznikowska (Dh, FD 08).

Daphne mezereum – [VU, Ch] Rzadko w łąkach: Teofilówka (JL, FC 86), Rogów, w oddz. 251, 254–256, 261 (Pr, FC 95 i FD 05), Kol. Skrzyszew (Re, FC 96), Nowomodna, las Wieres (JL, FC 96), rez. Kaliniak (Ko, FD 07), Laskowice, w oddz. 94–95, 99–101, 104–106, 110–111, 113, 116, 118–119 (Ko, FD 07 i FD 08), Mogielnica, las Międzylesie (Ko, FD 07), rez. Przekop (Ko, FD 07), Rusków, w oddz. 43, 46, 53, 55, 62, 70, 73 (Pl, FD 08).

! *Dentaria bulbifera* – [EX] Bardzo rzadko, stwierdzony tylko w Jażwinach pod Białą Podlaską (BP, GD 40) w zaroślach leszczynowo-grabowych na tzw. Ostrowie. Podany do ATPOL-u przez Fijałkowskiego z Dawid (Ol, FD 27), lecz dane te zostały zakwestionowane przez ZAJĄCA i ZAJĄC (2001).

Deschampsia flexuosa – Rzadko w borach: Tchórznicza Włościańska, w oddz. 152 (Sa, FC 86), Teofilówka (JL, FC 86), Wólka Zamkowa (Dh, FC 97), Drohiczyn, las Kozerówka (Dh, FC 98), Siemiatycze-

Walendziuki (Si, FC 99), Bojary, las Bojary (Pr, FD 08), Drażniew, las Leonów (Ko, FD 08), Lipiny (Pr, FD 17), Klepaczew (Sn, GD 00).

Dianthus arenarius subsp. *borussicus* – [EN, Ch] Rzadko na wydmach w borach: Wólka Zamkowa (Dh, FC 97) – licznie, Siemiatycze (Si, FC 99), Góry i Drażniew (Ko, FD 08), Ogrodniki (Si, FD 08), Turna Mała (Si, FD 09), Moszczona Królewska, Sypane Góry (Mi, GC 90).

Digitalis grandiflora – [VU, Ch] Często w dąbrowach świetlistych: Tchórznicza Włościańska, w oddz. 149 (Sa, FC 86), Teofilówka (FC 86), Kupientyn, las Przeździatka, w oddz. 185, 187 (SP, FC 94), Kana-bród, las Szewczyk (Re, FC 96), Kol. Skrzeszew (Re, FC 96), Mołożew (JL, FC 96), Repki, w oddz. 241–242, 245 (Re, FC 96), Runice, las Dębina (Dh, FC 97), na NW od Zajęcznik (Dh, FC 98), Bartków, oddz. 141, 144 (Ko, FD 07), Kamianki-Czabaje, Wysoka Góra (Pr, FD 07), Laskowice, oddz. 99, 101, 106–107, 109–111, 116–117, 119, 124, 126, 129–131 (Ko, FD 07 i FD 08), Dąbrowa, Las Raczyński (Pr, FD 17), Moszczona Królewska, las Prowały (Mi, GD 00).

!* *Digitalis purpurea* – Bardzo rzadko, zdziczała w lasach (najczęściej w grądach): na E od Tchórzniczy Włościańskiej (Sa, FC 85), Budy Kupientyńskie, las Przeździatka, w oddz. 203 (SP, FC 94), na S od Chotycz (Ło, FD 28) oraz (poza obszarem badań) w Jażwinach, w oddz. 56 (BP, GD 40).

Diphasiastrum complanatum – [VU, Ch] Bardzo rzadko w borach: Wólka Zamkowa (Dh, FC 97), Klepaczew (Sn, GD 00).

Diphasiastrum tristachyum – [V, VU, Ch] Bardzo rzadko, nielicznie w borze w Lipinach (Pr, FD 17).

Diphasiastrum zeileri – [V, VU, Ch] Bardzo rzadko, stwierdzony tylko w borze na N od Mielnika (Mi, GD 00).

Dryopteris dilatata – [DD] Rzadko w lasach: rez. Kaliniak (Ko, FD 07), Kamianki-Czabaje (Ko, FD 07), Laskowice, w oddz. 105 (Ko, FD 07), Drażniew, las Leonów, w oddz. 87 (Ko, FD 08), Mężenin (Pl, FD 08), Lipiny (Pr, FD 18).

Dryopteris expansa – [DD] Bardzo rzadko w lasach: Drażniew, las Leonów, w oddz. 84, 87 (Ko, FD 08).

Elymus caninus – Dość często w zaroślach w Mogielnicy (Ko, FC 97), Korczewie i Szczeglacinie (Ko, FD 07).

Epipactis helleborine – [Ch] Często w lasach, zaroślach, na przydrożach: Długie Kamieńskie (Ce, FC 65), Ceranów (Ce, FC 74), Jakubiki (KL, FC 74), Wólka Rytelska (Ce, FC 74), Kol. Telakowskie (KL, FC 84), Dzierzby Szlacheckie (JL, FC 86), Gródek (JL, FC 86), Kol. Jabłonna Lacka (JL, FC 86), Kol. Wieska (JL, FC 86), Krzemień (JL, FC 86), Krzemień-Zagacie (JL, FC 86), Teofilówka (JL, FC 86), Wieska (JL, FC 86), Budy Kupientyńskie, las Przeździatka, w oddz. 189–190, 192, 195–197, 201, 205–206 (SP, FC 94), Jasień (Re, FC 95), Repki, w oddz. 245, 257, 261 (Re, FC 95, FC 96 i FD 05), Wyrąb (SP, FC 95), Kol. Skrzeszew (Re, FC 96), Ludwinów, las Suchowiersza (JL, FC 96), Nowomodna, las Dąbrowa (JL, FC 96), Skrzeszew (Re, FC 96), Chutkowice (Dh, FC 97), Drohiczyn (Dh, FC 97), Frankopol (Re, FC 97), Wirów (JL, FC 97), Minczewo (Dh, FC 97), Mogielnica (Ko, FC 97 i FD 07), Runice, las Dębina (Dh, FC 97), Tonkiele (Dh, FC 97), Wasilew Szlachecki (Re, FC 97), Wólka Zamkowa (Dh, FC 97), Drohiczyn, las Kozarówka (Dh, FC 98), Anusin (Si, FC 99), Słochy Annopolskie, Czerwony Bór (Si, FC 99), na N i S od Turny Dużej (Si, FC 99 i FD 09), Bużyska (Ko, FD 07), Czaple Andrelewicze (Re, FD 07), Dąbrowa (Pr, FD 07), Góry-Kopciew (Ko, FD 07), na NE od Korczewa (Ko, FD 07), Laskowice, w oddz. 95, 97, 99–100, 106, 109, 111, 122, 124, 126 (Ko, FD 07 i FD 08), Mogielnica, las Borki (Ko, FD 07), rez. Przekop (Ko, FD 07), Starczewice-Przekop (Ko, FD 07), Szczeglacin (Ko, FD 07) – kilka stanowisk, Drażniew nad rzeką Tocznią (Ko, FD 08), Drażniew, las Leonów, w oddz. 83, 85, 87 (Ko, FD 08), Kępa Zajęcznikowska (Dh, FD 08), Kisielow, przy drodze do Mężenina (Pl, FD 08), Mężenin, w oddz. 33, 36, 38 (Pl, FD 08), Ogrodniki (Si, FD 08), Ruska Strona (Ko, FD 08), Klimczyce (Sn, FD 09), Kol. Klimczyce (Sn, FD 09), Turna Mała (Si, FD 09), Jezioro (Ło, FD 28), Łosice, Las Łosicki (Ło, FD 28), Mielnik (Mi, GD 00).

!* *Erechtites hieracifolia* – Rzadko, od niedawna rozprzestrzenia się na zrębach leśnych: Budy Kupientyńskie, las Przeździatka, w oddz. 190, 195, 197, 201–202 (SP, FC 94), Drażniew, las Leonów, w oddz. 88 (Ko, FD 08).

Euphorbia angulata – [LR] Dość często w dąbrowach świetlistych: Kol. Skrzyszew (Re, FC 96), Bartków, w oddz. 146–148, 150–151 (Ko, FD 06 i FD 07), Kamianki-Czabaje, Wysoka Góra (Pr, FD 07), Laskowice, w oddz. 106, 111, 117, 119, 130 (Ko, FD 07), Dąbrowa, Las Raczyński (Pr, FD 17).

Fragaria moschata – [EN] Dość rzadko w dąbrowach: na NW od Teofilówki (JL, FC 86), Repki, w oddz. 250 (rez. Śnieżyczki) oraz 257 (Re, FC 95), Nowomodna, las Wieres (JL, FC 96), Repki, las Miotki (Re, FD 05), Bartków, w oddz. 145, 149 (Ko, FD 07), Kamianki-Czabaje, Wysoka Góra (Pr, FD 07), Laskowice, w oddz. 110, 116 (Ko, FD 07), Dąbrowa, Las Raczyński (Pr, FD 17), Myszkwice (Pl, FD 18), Chotycze (Ło, FD 28), Szawły (OI, FD 28).

Gagea minima – [V, VU] Dość często w lasach, rzadka w zaroślach. Nowe stanowiska: Knychówek, cmentarz (Ko, FD 07), Korczew, park (Ko, FD 07), Drażniew, zarośla nad Tocznią (Ko, FD 08), Dąbrowa, Las Raczyński (Pr, FD 17), Łysów, cmentarz (Pr, FD 18). Potwierdzona na N i NW od Mogielnicy (Ko, FC 97) oraz w rez. Dębniak i Kaliniak (Ko, FD 07).

Galium odoratum – [VU, ch] Rzadko w lasach: Rogów, w oddz. 256 (Re, FC 95), Bartków, w oddz. 140–142, 145, 150 (Ko, FD 07), Laskowice, w oddz. 108–109, 129 (Ko, FD 07 i FD 08), Mężenin, w oddz. 54 (Pl, FD 08), Moszczona Królewska, las Prowały (Mi, GD 00), Jażwiny, na Ostrowie (BP, GD 40).

Genista germanica – [VU] W przeszłości dość liczne daty, lecz ostatnio znaleziony jedynie w dąbrowie świetlistej w kompleksie leśnym Kijowiec (BP, GD 32).

Geranium phaeum – Bardzo rzadko w wilgotnych lasach i zaroślach: rez. Śnieżyczki koło Repek (Re, FC 95), Mołomotki, las Bór (Re, FC 96), Mogielnica, nad rzeką Myślą (Ko, FC 97), Repki, w lesie w oddz. 266 (Re, FD 05), Ostrowiec (Re, FD 06).

Geranium sanguineum – Rzadko w świetlistych lasach i na terenach kolejowych. Nowe stanowisko: Mołomotki, las Bór (Re, FC 96). Stanowiska potwierdzone: Teofilówka (JL, FC 86), Bartków, w oddz. 146, 147 (Ko, FD 07), Zawady (Pr, FD 17).

Geranium sylvaticum – [LR] Rzadko i nielicznie w lasach: Bartków, w oddz. 146, 147, 150 (Ko, FD 07).

Gnaphalium luteo-album – Bardzo rzadko na zrębach leśnych i aluwiach nad Bugiem: Gródek (JL, FC 86), Bartków, w oddz. 145 (Ko, FD 07), Ruska Strona (Ko, FD 08).

Goodyera repens – [E, VU, Ch] Bardzo rzadko w borach. Potwierdzona w Mężeninie (Pl, FD 08) – kilka subpopulacji, łącznie ok. 200 kwitnących pędów w 2012 r. oraz w lesie Leonów koło Drażniewa (Ko, FD 08) – tu obserwowana ostatnio w 2003 r. Najprawdopodobniej wyginęła w wyniku niewłaściwej gospodarki leśnej.

Gymnocarpium dryopteris – [LR] Dość rzadko w lasach: Bartków, w oddz. 144 i 145 (Ko, FD 07), Drażniew, las Leonów, w oddz. 82 (Ko, FD 08), Kisielew, w oddz. 74 (Pl, FD 08), Laskowice, w oddz. 108, 109 (Ko, FD 08).

° *Gymnocarpium robertianum* – [DD] Gatunek błędnie podawany z okolic Łosic (Ło, FD 18) w wyniku nieporozumienia w interpretacji starej nazwy gatunku, pod którą zbierał go w 1873 r. F. Karo. Okaz z zielnika Uniwersytetu Warszawskiego (WA), w oparciu o który podano ten gatunek do ATPOL-u, to *G. dryopteris*.

Hedera helix – [ch] Rzadko w lasach i zaroślach: Budy Kupientyńskie, w oddz. 197 (SP, FC 94), Repki, w oddz. 260 (Re, FD 05), Stasin (Pa, FD 16).

Hepatica nobilis – [Ch] Rzadko w łąkach: Budy Kupientyńskie, w oddz. 190, 196 (SP, FC 94), Mołomotki, las Bór (Re, FC 96), Mogielnica, skarpa nad Bugiem na NW od wsi (Ko, FC 97), Repki, w oddz. 261, 263, 266 (Re, FD 05), rez. Dębniak (Ko, FD 07), Kamianki-Czabaje (Pr, FD 07), rez. Przekop (Ko, FD 07), Laskowice, w oddz. 94, 98–100, 102–104, 117–118, 124, 126–127, 130 (Ko, FD 07 i FD 08), Mężenin, w oddz. 33, 48, 55, 62–63, 68, 70 (Pl, FD 08), Moszczona Królewska, las Prowały (Mi, GD 00), Jażwiny, na Ostrowie (BP, GD 40).

Heracleum sphondylium s. stricto – Bardzo rzadko w lasach, znaleziony tylko na jednym stanowisku w Laskowicach, w oddz. 111/112 (Ko, FD 07). Wcześniej podany z Drohiczyzna (Dh, FC 97) (AMBROŹEWSKA 1961) i z Kępy Zajęcznikowskiej (Dh, FD 08) (CIOSEK & KRECHOWSKI 1998).

! *Hieracium ambiguum* – Rzadko w lasach: Bartków, w oddz. 141 (Ko, FD 07), Laskowice (Ko, FD 07).

! *Hieracium aridum* – Bardzo rzadko w lasach: Bartków, w oddz. 150 (Ko, FD 07).

! *Hieracium arvicola* – Bardzo rzadko w ciepłolubnych lasach: Bujaki (Dh, FC 98), Bartków (Ko, FD 07), Laskowice (Ko, FD 07), Chotycze (Ło, FD 28).

Hieracium bauhini – Rzadko i nielicznie w suchych lasach i zaroślach, czasem na nasypach kolejowych: Bartków, w oddz. 140, 146 (Ko, FD 07), Korczew, żwirownia (Ko, FD 07), Zawady (Pr, FD 17), Kol. Hruszniew (Pl, FD 19), Osłowo (Mi, GD 00), Borsuki (Sn, GD 11).

Hieracium caespitosum – Bardzo rzadko w lasach: Bartków, w oddz. 141 (Ko, FD 07), Laskowice, w oddz. 117 (Ko, FD 07).

! *Hieracium cochleatum* – Bardzo rzadko w świetlistych lasach: Ruchna (Li, FD 04).

! *Hieracium cymosum* – [V] Bardzo rzadko w dąbrowie w Bartkowie, w oddz. 146 (Ko, FD 07) oraz na słonecznych wznieszeniach na NE od Osłowa (Mi, GD 00).

Hieracium laevigatum – [DD] Rzadko w dąbrowach: Patków (Ło, FD 18), Chotycze (Ło, FD 28).

Hieracium sabaudum – Rzadko w lasach: Garnek (Ce, FC 74), Budy Kupientyńskie, las Przeździatka, w oddz. 190, 192, 196–197, 203, 206 (SP, FC 94), Bartków, w oddz. 143 (Ko, FD 07), Laskowice, w oddz. 97, 99, 112, 117 (Ko, FD 07), Mszanna, Las Szawłowski (Ol, FD 28), Jaźwiny, w oddz. 56 (BP, GD 40).

! *Hieracium schultesii* – Rzadko w wilgotnych zaroślach na E od Niemojek (Ło, FD 18).

Hierochloë australis – [V, VU, ch] Dość rzadko w dąbrowach: Bartków, w oddz. 145–148, 151 (Ko, FD 06 i FD 07), Laskowice, w oddz. 99, 104–106, 110, 130 (Ko, FD 07), Hruszew, w lesie Wrzosek (Pl, FD 08).

! *Hierochloë repens* – Bardzo rzadko na wydmach w borach sosnowych na W od Wólki Zamkowej i na S od Tonkiel (Dh, FC 97).

Hippuris montanum – [V, VU] Dość często w starorzeczach i stawach: Bużyska (Ko, FD 07), Korczew (Ko, FD 07), Rуска Strona (Ko, FD 07), Szczegliacin (Ko, FD 07), Drażniew (Ko, FD 08). Potwierdzona w Molożewie (JL, FC 97).

Hypericum montanum – [LR] Dość często w dąbrowach świetlistych, na przydrożach leśnych i zrębach: Teofilówka (JL, FC 86), Budy Kupientyńskie, w oddz. 190 (SP, FC 94), Runice, las Dębina (Dh, FC 97), na NW od Zajęcznik (Dh, FC 98), Bartków, w oddz. 145, 146, 148, 152 (Ko, FD 06 i FD 07), Kamianki-Czabaje, Wysoka Góra (Pr, FD 07), Laskowice, w oddz. 100–101, 104, 106, 108, 110, 116, 119, 130 (Ko, FD 07 i FD 08), Dąbrowa, Las Raczyński (Pr, FD 17), Patków (Ło, FD 18), Zaborze, w oddz. 172 (Pl, FD 18).

Isopyrum thalictroides – [VU] Rzadko w wilgotnych lasach: grąd zboczowy między Mogielnicą i Frankopolem (Ko, FC 97), rez. Kaliniak (Ko, FD 07) – nielicznie, rez. Przekop i okoliczne lasy (Ko, FD 07) – bardzo licznie, Jaźwiny, Ostrów (BP, GD 40).

Jovibarba sobolifera – [EN, Ch] Bardzo rzadko w borach i murawach: Wólka Zamkowa (Dh, FC 97), Rusków (Pl, FD 18), Serpelice (Sn, GD 00) – tu wtórnie zdziczały, Osłowo (Mi, GD 00).

Juncus squarrosus – Bardzo rzadko, tylko na zarastającym torfowisku w lesie Leonów (Ko, FD 08). Wcześniej podany stamtąd przez FALIŃSKIEGO i in. (2000) – po 1995 r. nieobserwowany.

Koeleria grandis – [VU] Bardzo rzadko na skrajach borów na E od Gór (Ko, FD 08).

Laserpitium prutenicum – [VU] Rzadko w dąbrowach świetlistych: Teofilówka (JL, FC 86), Wyrąb (SP, FC 95), Kol. Skrzyszew (Re, FC 96), Nowomodna, las Wieres (JL, FC 96), Zajęczniki (Dh, FC 98), Bartków, w oddz. 155 (Ko, FD 06), Kamianki-Czabaje, Wysoka Góra (Pr, FD 07), na SE od Gór (Ko, FD 08), Kisielów, w oddz. 71 i 75 (Pl, FD 08), Dąbrowa, Las Raczyński (Pr, FD 17). Wszędzie nielicznie, najliczniejsze są stanowiska w Bartkowie i Nowomodnej, gdzie stwierdzono po ok. 35 okazów.

Lathraea squamaria – [EN] Bardzo rzadko w grądach. Stwierdzony tylko w grądzie zboczowym na NE od Mogielnicy (Ko, FC 97).

Ledum palustre – [LR, Ch] Rzadko w wilgotnych borach, gatunek stwierdzony tylko na S od wsi Rostki (KL, FC 83) oraz na S od Toczysk Podborynych (JL, FC 86).

Lemna gibba – [LR] Bardzo rzadko w zatokach i starorzeczach Bugu: Drażniew (Ko, FD 08). Potwierdzona w Starczewicach (Ko, FC 97).

(*) *Ligustrum vulgare* – Rzadko na skarpach nadbużańskich i w zaroślach: Sokołów Podlaski (SP, FC 95), Skrzyszew (Re, FC 96), Mogielnica (Ko, FC 97), Wasilew Szlachecki (Re, FC 97), Wirów (Re, FC 97), Repki, las Rogów (Re, FD 05), Korczew (Ko, FD 07), Łosice-Artych (Ło, FD 18), Klepaczew (Sn, GD 00) oraz na W i E od Mielnika (Mi, GD 00).

Lilium martagon – [VU, Ch] Dość często w grądach i dąbrowach: Teofilówka (JL, FC 86), Budy Kupientyńskie, las Przeździatka, w oddz. 190, 195, 202 oraz w lasach prywatnych (SP, FC 94), Ludwinów, las Suchowiersza, w oddz. 211 (JL, FC 96), Zajęczniki (Dh, FC 98), Bartków, w oddz. 144–148, 150–151 (Ko, FD 06 i FD 07), Laskowice, w oddz. 99, 101, 104–105, 127, 130–132 (Ko, FD 07), Mężenin, w oddz. 22, 38, 54 (Pl, FD 08), Michałów, w oddz. 62, 69, 70 (Pl, FD 08), Rusków, w oddz. 51–52, 55, 63, 168 (Pl, FD 08), Zaborze, w oddz. 172 (Pl, FD 18), Chotycze (Ło, FD 28), Szawły (Ol, FD 28), Rudka (SK, FD 29), Moszczona Królewska, las Prowały (Mi, GD 00).

Listera ovata – [LR, Ch] Dość często w lasach i zaroślach: Józefin, w oddz. 121 (Ko, FD 07), Kamianki-Czabaje, w oddz. 124, 128 (Ko, FD 07), rez. Kaliniak (Ko, FD 07), Korczew (Ko, FD 07), rez. Przekop (Ko, FD 07), Góry, las Leonów w oddz. 86 (Ko, FD 08), Rozwadów (Sn, FD 09).

* *Lonicera periclymenum* – [CR, Ch] Znany od lat z Wasilewa Skrzyszewskiego (Re, FC 96) (GŁOWACKI & ĆWIKLIŃSKI 1995), gdzie został potwierdzony. Nowe stanowisko znaleziono ok. 3 km dalej na W, w lesie Szewczyk na N od Kanabrodu (Re, FC 96). Tworzy tam płonny płat o powierzchni ok. 50 m².

* *Lupinus polyphyllus* – Często w widnych lasach: Skrzyszew (Re, FC 96), Bartków, w oddz. 146 (Ko, FD 07), Bartków, las Cerkwisko (Ko, FD 07), Dąbrowa (Pr, FD 07), Mogielnica (Ko, FD 07), Laskowice, w oddz. 106/112, 109, 125 (Ko, FD 07 i FD 08), Zaborze, w oddz. 172 (Pl, FD 18).

* *Luzula luzuloides* – [CR] Bardzo rzadko, znaleziona w 2013 r. na przydrożach w oddz. 115 w lesie w Laskowicach (Ko, FD 07).

Lycopodium annotinum – [Ch] Dość często w borach: Tchórznica Włościańska (Sa, FC 85 i FC 96), Bartków, w lesie w oddz. 152 (Ko, FD 06), Ostrowiec (Re, FD 06), Sawice (Re, FD 06), Góry, las Leonów, w oddz. 85, 86, 87, 88 (Ko, FD 08), Laskowice (Ko, FD 08), Mężenin, w oddz. 38 (Pl, FD 08), Tokary, Choina Tokarska (Ko, FD 08), Mielnik, Las Mielnicki (Mi, GD 00), Moszczona Królewska, las Prowały (Mi, GD 00), Klepaczew (Sn, GD 00).

Lycopodium clavatum – [Ch] Dość często w borach: Tchórznica Włościańska (Sa, FC 85), Kol. Wieska (JL, FC 86), Teofilówka (JL, FC 86), Tonkiele (Dh, FC 97), Ostrowiec (Re, FD 06), Bartków, las Cerkwisko (Ko, FD 07), Kamianki-Czabaje, Wysoka Góra (Pr, FD 07), Korczew, młodnik koło rez. Przekop (Ko, FD 07), Mogielnica, las Borki (Ko, FD 07), Bojary, las Bojary (Pr, FD 08), Mężenin, w oddz. 37, 38 (Pl, FD 08), Wólka Nadbużna (Si, FD 09), Mielnik, Las Mielnicki (Mi, GD 00), Moszczona Królewska, las Prowały (Mi, GD 00), Klepaczew (Sn, GD 00).

Melandrium rubrum – [LR] Rzadko w wilgotnych lasach: Budy Kupientyńskie, las Przeździatka, w oddz. 190 (SP, FC 94), Ludwinów, las Suchowiersza (JL, FC 96), Repki, w oddz. 260 i 261 (Re, FD 05), Repki, las Miotki (Re, FD 05), Bartków (Ko, FD 07), rez. Kaliniak (Ko, FD 07), Kamianki-Czabaje, w oddz. 129 (Ko, FD 07), Laskowice (Ko, FD 07), Drażniew, las Leonów (Ko, FD 08), Chotycze (Ło, FD 28).

Melittis melissophyllum – [Ch] Często w dąbrowach świetlistych i grądach: Teofilówka (JL, FC 86), Kupientyn, las Przeździatka, w oddz. 187 oraz w pobliskich lasach prywatnych (SP, FC 94), Kol. Skrzyszew (Re, FC 96), Mołomotki, las Bór (Re, FC 96), Nowomodna, las Wieres (JL, FC 96), na NW od Zajęcznik (Dh, FC 98), Bartków, w oddz. 142, 144–145, 146–148, 150–152 (Ko, FD 06 i FD 07), Kamianki-Czabaje, Wysoka Góra (Pr, FD 07), Laskowice, w oddz. 99–101, 103–107, 110–111, 114, 116–118, 124, 126, 129–131 (Ko, FD 07), Mężenin, w oddz. 54, 55, 63 (Pl, FD 08), Rusków, w oddz. 68, 69 (Pl, FD 08), Dąbrowa, Las Raczyński (Pr, FD 17), Zaborze, w oddz. 172 (Pl, FD 18), Chotycze (Ło, FD 28), Szawły (Ol, FD 28), Moszczona Królewska, las Prowały (Mi, GD 00).

Mercurialis perennis – Rzadko w wilgotnych łąkach. Potwierdzony w rez. Przekop (Ko, FD 07) i na W od Mężenin (Pl, FD 08). Nowe stanowiska: Laskowice, w lesie w oddz. 100 (Ko, FD 07), Jażwiny, na Ostrowie (BP, GD 40).

Myosotis sparsiflora – [DD] Nierzadko w lasach i zaroślach: las na S od Jabłonny Lackiej (JL, FC 96), Frankopol (Re, FC 97), na E od Drohiczyzna (Dh, FC 98), Bartków, las Cerkwisko (Ko, FD 07), Bużyska (Ko, FD 07), rez. Dębniak (Ko, FD 07), rez. Kaliniak (Ko, FD 07), Mogielnica, las Międzyzlesie (Ko, FD 07), na S i SW od Mogielnicy (Ko, FD 07), rez. Przekop (Ko, FD 07), Szczeglacin, zarośla nad rzeką Kołodziejką (Ko, FD 07), Zaleś (Ko, FD 07).

Myosotis sylvatica – Dość często w lasach: Bartków, w oddz. 141, 142, 146–147, 151 (Ko, FD 07), Korczew, park (Ko, FD 07), Laskowice, w oddz. 110 (Ko, FD 07), na SW od Przesmyk (Pr, FD 17).

Myriophyllum spicatum – [EN] Rzadko w wodach: w starorzeczu Bugu w Bużyskach (Ko, FD 07) i na SW od Lipin (Pr, FD 17).

Myriophyllum verticillatum – [DD] Rzadko w Bugu i jego starorzeczach: Frankopol (Re, FC 97), Mołozew (JL, FC 97), Bużyska (Ko, FD 07).

° *Najas marina* – [EX] Omyłkowo podana do ATPOL-u z Rogoźnicy (MP, GD 10) w wyniku błędnej lokalizacji jeziora Rogoźno. Na Południowym Podlasiu nie rośnie. Najbliższe, dawno niepotwierdzone, stanowiska tego gatunku znajdowały się w Kotuniu (Kt, FD 23) i Żeliszewie (Kt, FD 33) pod Siedlcami (BŁOŃSKI 1892).

Neottia nidus-avis – [VU, Ch] Dość często w łąkach, rzadziej w dąbrowach: Teofilówka, w oddz. 141 (JL, FC 86), Rogów, w oddz. 251, 257 (Re, FC 95), Bartków, w oddz. 141, 148 (Ko, FD 06 i FD 07), rez. Kaliniak (Ko, FD 07), Laskowice, w oddz. 99–100, 106, 108–111, 116, 118 (Ko, FD 07 i FD 08), Rusków, w oddz. 54, 63, 64, 69 (Pl, FD 08), Łosice-Artych (Ło, FD 18), na W od Niemojek (Ło, FD 18), na E od Patkowa (Ło, FD 18), Moszczona Królewska, las Prowały (Mi, GD 00).

Nuphar lutea – [ch] Często w starorzeczach Bugu, rzadziej w zakolach jego dopływów – Kołodziejki i Tocznej: Rytele-Olechny (Ce, FC 64), Rytele Suche (Ce, FC 64), Drohiczyzn (Dh, FC 97), Frankopol (Re, FC 97), Mogielnica (Ko, FC 97), Tonkiele (Dh, FC 97), Bużyska (Ko, FD 07), Korczew (Ko, FD 07), Czuchów-Pieńki (Pl, FD 18), Drażniew (Ko, FD 08), Kępa Zajęcznikowska (Dh, FD 08), Ruda (Ko, FD 08), Ruska Strona (Ko, FD 08), Rusków (Pl, FD 08), Wólka Nadbużna (Si, FD 09), Kol. Szpaki (Sn, FD 19).

Nymphaea alba – [LR, ch] Rzadko w starorzeczach Bugu: Rytele Suche (Ce, FC 64), Wirów (JL, FC 97), Ruska Strona (Ko, FD 07), na NE i NW od Drażniewa (Ko, FD 08) oraz w Mężeninie (Pl, FD 08).

° *Nymphoides peltata* – [V, Ch] Podany do ATPOL-u z Walimia (SK, GD 10) w wyniku błędnej lokalizacji miejsca, w którym gatunek został zebrany w 1946 r. przez R. Kobendzę (w rzeczywistości – wyspa Wolin). Gatunek nie jest składnikiem flory Południowego Podlasia.

Oxycoccus palustris – [LR] Bardzo rzadko na torfowiskach. Potwierdzona w lesie Leonów koło Drażniewa (Ko, FD 08) – po raz ostatni w 1997 r.

Petasites hybridus – [CR] Rzadko w wilgotnych zaroślach i lasach: Ostrowiec (Re, FD 06), Kol. Hołowczyce (Sn, FD 09), Terlików (Sn, FD 19). Potwierdzony w rez. Dębniak (Ko, FD 07).

Peucedanum cervaria – Rzadko w dąbrowach oraz na stokach nad Bugiem: Teofilówka (JL, FC 86), na N od Nowomodnej (JL, FC 96), Drohiczyzn (Dh, FC 97), Kamianki-Czabaje, Wysoka Góra (Pr, FD 07), na S i SE od Gór (Ko, FD 07 i FD 08), Dąbrowa, w oddz. 123, 130 (Ko, FD 07), Wólka Nowa, skraj Lasu Woleńskiego (Pr, FD 08), Rozwadów (Sn, FD 09), Dąbrowa, Las Raczyński (Pr, FD 17), Łosice-Artych (Ło, FD 18), Chotycze (Ło, FD 28), Mielnik (Mi, GD 00), Moszczona Królewska, las Prowały (Mi, GD 00).

Phyteuma spicatum – Dość rzadko w łąkach i dąbrowach: Teofilówka (JL, FC 86), Budy Kupientyńskie, las Przeździatka, w oddz. 203 (SP, FC 94), Bartków, w oddz. 142, 145–147, 150–151 (Ko, FD 07), Laskowice, w oddz. 99–100, 103, 105, 110–111, 116–117, 127 (Ko, FD 07), Laskowice, las Zapowiedź (Ko, FD 07), Mężenin, w oddz. 52, 61–62, 70 (Pl, FD 08), Chotycze (Ło, FD 28), Mszanna, Las Szawłowski (Ol, FD 28), Moszczona Królewska, las Prowały (Mi, GD 00).

Picris hieracioides s. lato – [LR] Rzadko w lasach, zaroślach i na skarpach nad Bugiem: Gródek (JL, FC 96), Mołozew (JL, FC 96), Runice, las Dębina (Dh, FC 97), Starczewice (Ko, FC 97), Wólka

Zamkowa (Dh, FC 97), Bartków, w oddz. 146–147, 151 (Ko, FD 07), na SW i W od wsi Bużyska (Ko, FD 07), na N od Dąbrowy (Pr, FD 07), Laskowice, w oddz. 97, 98/99, 107, 123 (Ko, FD 07 i FD 08), Tokary (Pl, FD 08).

Pimpinella major – Rzadko w lasach: na NW od Zajęcznik (Dh, FC 98), rez. Przekop (Ko, FD 07), Laskowice, w oddz. 95, 99, 104 (Ko, FD 07), Laskowice-Mokranry (Ko, FD 07), Tokary (Ko, FD 08).

Platanthera bifolia – [VU, Ch] Często w lasach i zaroślach, rzadko w murawach: Kol. Jabłonna Lacka (JL, FC 86), na W od Mołożewa (JL, FC 96), na NW od Teofilówki (JL, FC 86), Wieska (JL, FC 86) – tu setki okazów w murawach bliźniczkowych i zaroślach, Budy Kupientyńskie, las Przeździatka, w oddz. 196 (SP, FC 94), Wyrąb, masowo na polanie w lasach prywatnych (SP, FC 95), na S od Jabłony Lackiej (JL, FC 96), Kol. Skrzyszew (Re, FC 96), Ludwinów, las Suchowiersza (JL, FC 96), Nowomodna, las Dąbrowa (JL, FC 96), Nowomodna, las Wieres (JL, FC 96), Wirów (JL, FC 96), Drohiczyn, las Koze-rówka (Dh, FC 98), Koczery (Dh, FC 98), na NW od Zajęcznik (Dh, FC 98) – tu masowo w dąbrowie świetlistej, Bartków, w oddz. 140–141, 154–156 (Ko, FD 06 i FD 07), Ostrowiec (Re, FD 06), Bartków, las Cerkwisko (Ko, FD 07), Czaple Andrelewicze, las Brzezinka (Re, FD 07), Kamianki-Czabaje, Wysoka Góra (Pr, FD 07), Korczew (Ko, FD 07), Laskowice, w oddz. 107, 110, 115–117, 119–123, 129–130 (Ko, FD 07), Zales (Ko, FD 07), Kisielew, w oddz. 71 (Pl, FD 08), Rusków, w oddz. 46–47, 52 (Pl, FD 08), Dąbrowa, Las Raczynski (Pr, FD 17), Lipiny, las Piskory (Pr, FD 17), Zawady (Pr, FD 17), Łosice, Las Łosicki (Ło, FD 28), Moszczona Królewska, las Prowały (Mi, GD 00).

Platanthera chlorantha – [CR, Ch] Bardzo rzadko w grądach (czasem bardzo wilgotnych): Kupientyn, 1 okaz w oddz. 189 (SP, FC 94), Rogów, Rogowski Las, dość licznie (około 100 kwitnących okazów w 2013 r.) w oddz. 244, 254–255, 257 (Re, FC 95 i FC 96), Wyrąb, kilkanaście okazów w oddz. 227 i 229, ponadto nielicznie w lasach prywatnych (SP, FC 95), rez. Kaliniak (Ko, FD 07) – obserwowany od 1995 r. w ilości maksymalnie 27 okazów, ostatnio (2010 r.) stwierdzono tylko 1 płonny okaz, Drażniew, las Leonów, w oddz. 80 (Ko, FD 08).

Poa remota – [LR] Bardzo rzadko w wilgotnych grądach. Potwierdzona w rez. Kaliniak (Ko, FD 07) i w Bartkowie, w oddz. 149 (Ko, FD 07). Nowe stanowiska: Kamianki-Czabaje, w oddz. 128 i Laskowice, w oddz. 111 (Ko, FD 07).

Polygonatum odoratum – Dość często w dąbrowach i laskach sosnowych: Teofilówka (JL, FC 86), Mołomotki, las Bór (Re, FC 96), Mogielnica (Ko, FC 97), Tonkiele (Dh, FC 97), Bartków, w oddz. 145–148 (Ko, FD 06 i FD 07), Laskowice, w oddz. 105, 109, 111, 118, 130 (Ko, FD 07 i FD 08), Bojary, las Wrzosek (Pr, FD 08), las na NW od Łysowa (Pr, FD 08), Kol. Mężenin (Pl, FD 08), Mężenin, w oddz. 30 (Pl, FD 08), Lipiny (Pr, FD 17), Rusków, w oddz. 168 (Pl, FD 08), Zaborze, w oddz. 171 (Pl, FD 18), Patków Ruski (Ło, FD 18).

Polypodium vulgare – [VU, Ch] Rzadko w borach: Wólka Zamkowa (Dh, FC 97) – 1 kępa, Mogielnica, las Borki (Ko, FD 07) – 1 kępa, Góry, 6 kęp w lesie Leonów w oddz. 84 (Ko, FD 08), Mężenin, 1 kępa w oddz. 28 (Pl, FD 08).

Populus alba – [VU] Często w lasach i na aluwiach Bugu: Mogielnica (Ko, FC 97), Stara Wieś (Dh, FC 97), Tonkiele, Kuligi (Dh, FC 97), Wierzbice Górne (Re, FD 06), rez. Kaliniak (Ko, FD 07), Korczew, park (Ko, FD 07), Mogielnica, las Międzyzlesie (Ko, FD 07), Szczeglacin (Ko, FD 07), Zajęczniki (Dh, FD 08).

Populus ×canescens (alba × tremula) – Rzadko w zaroślach nadrzecznych: Frankopol (Re, FC 97), Wólka Zamkowa (Dh, FC 97).

! *Potamogeton berchtoldii* – Bardzo rzadko w rzece Tocznej na N od Drażniewa (Ko, FD 08) i w Ruskowie (Pl, FD 08).

Potamogeton friesii – [EN] Bardzo rzadko w starorzeczach Bugu na Ruskiej Stronie (Ko, FD 07).

Potamogeton nodosus – [DD] Dość często w Bugu: Mogielnica (Ko, FC 97), Mołożew (JL, FC 97), Wirów (JL, FC 97), Drażniew (Ko, FD 08).

Potamogeton pusillus – [DD] Bardzo rzadko w starorzeczach Bugu: Ruska Strona (Ko, FD 07).

Potamogeton trichoides – [EN] Bardzo rzadko w starorzeczach Bugu: Ruska Strona (Ko, FD 07).

Potentilla alba – Rzadko w dąbrowach świetlistych i na słonecznych stokach nad Bugiem: Krzemień-Zaborna (JL, FC 86), Teofilówka (JL, FC 86), Kol. Skrzyszew (Re, FC 96), Mołomotki, las Bór (Re, FC 96), Mogielnica, skarpa nad Bugiem (Ko, FC 97), Runice, las Dębina (Dh, FC 97), na NW od Zajęcznik (Dh, FC 98), Bartków, w oddz. 146, 148 (Ko, FD 06 i FD 07), Kamianki-Czbaje, na Wysokiej Górze (Pr, FD 07), Drażniew, las Leonów (Ko, FD 08), Góry, skraj lasu Leonów (Ko, FD 08), na S od Gór (Ko, FD 08), Mężenin (Pl, FD 08), na NW od Tokar (Ko, FD 08), Rozwadów (Sn, FD 09), Zawady (Pr, FD 17), Łosice, Las Łosicki (Ło, FD 28), Szawły (Ol, FD 28).

Primula elatior – [CR, ch] Rzadko w wilgotnych zaroślach i lasach. Nowe stanowiska: zarośla śródpolne na NE od Skrzyszewa (Re, FC 96), Repki, las Miotki (Re, FD 05), rez. Kaliniak (Ko, FD 07) – nielicznie. Wcześniej podawane stanowiska: Wasilew Szlachecki (Re, FC 97) (GŁOWACKI 1984), Bartków, w oddz. 149 (Ko, FD 07) (MARCINIUK 1996), rez. Dębniak (Ko, FD 07) (CIOSEK 1986), Rusków, w oddz. 57, 68 (Pl, FD 08) (CIOSEK & STEFAŃSKA 1990). ZAJĄC i ZAJĄC (2001) zakwestionowali naturalność nadbużańskich stanowisk tego gatunku. Sprawa nie wydaje się przesądzona. Wszystkie znane autorowi stanowiska znajdują się w miejscach nieprzekształconych i odległych od siedzib ludzkich. Ponadto, inaczej niż *Primula veris* L., gatunek nie występuje na tym terenie w uprawie.

Primula veris – [ch] Często w lasach i murawach: na NW od Teofilówki (JL, FC 86), Kanabród, las Szewczyk (Re, FC 96), Mołomotki, las Bór (Re, FC 96), Mołożew (JL, FC 96), Runice, las Dębina (Dh, FC 97), Frankopol (Re, FC 97), Mogielnica (Ko, FC 97), Tonkiele (Dh, FC 97), Wasilew Skrzyszewski (Re, FC 97), Wirów (JL, FC 97), na E od Drohiczyzna (Dh, FC 98), na NW od Zajęcznik (Dh, FC 98), Bużyska (Ko, FD 07), rez. Dębniak (Ko, FD 07), Bartków, w oddz. 141, 146–147 (Ko, FD 07), Dąbrowa (Pr, FD 07), Kamianki-Czabaje, Wysoka Góra (Pr, FD 07), na NW od Korczewa (Ko, FD 07), Laskowice, w oddz. 99, 103, 118, 122, 126–128, 130 (Ko, FD 07), Starczewice (Ko, FD 07), Ruska Strona (Ko, FD 08).

Pulmonaria angustifolia – [VU] Najczęściej pojedyncze okazy w dąbrowach świetlistych: Teofilówka (JL, FC 86), Kol. Skrzyszew (Re, FC 96), Nowomodna, las Wieres (JL, FC 96), na NW od Zajęcznik, licznie (Dh, FC 98), Bartków, w oddz. 148 (Ko, FD 07), Kamianki-Czabaje, Wysoka Góra (Pr, FD 07), Kisielew, w oddz. 75 (Pl, FD 08), Dąbrowa, Las Raczyński, w oddz. 182 i 183 (Pr, FD 17).

Pulmonaria mollis – [CR] Bardzo rzadko w widnych dąbrowach. Nowe stanowiska: Budy Kupientyńskie, las Przeździatka, w oddz. 197 (SP, FC 94), Ludwinów, las Suchowiersza, w oddz. 211 (JL, FC 96). Potwierdzona w Wyrębie (SP, FC 95).

! *Pulmonaria xnotha* (*obscura* × *angustifolia*) – Dąbrowa, Las Raczyński (Pr, FD 17), nielicznie (3 kępy) w strefie kontaktowej między populacjami gatunków rodzicielskich.

Pulsatilla pratensis – [V, CR, Ch] Bardzo rzadko na krawędziach doliny Bugu: Zajęczniki (Dh, FC 98) – jedna kępa w borze sosnowym nad starorzeczem. Potwierdzona również w murawach i na zwirowni na E od Drohiczyzna (Dh, FC 97) oraz w rez. Góra Uszeście w Mielniku (Mi, GD 00).

Ranunculus fallax – Bardzo rzadko w okrajach lasów: Drohiczyn, Kozie Rowy (Dh, FC 97), Ruska Strona (Ko, FD 08), skraj lasu Leonów. Wcześniej podawany tylko z Matejek (St, FC 76) przez FALIŃSKIEGO i in. (2000).

(*) *Ribes alpinum* – [LR] Bardzo rzadko w lasach. Potwierdzona na jednym stanowisku w rez. Dębniak (Ko, FD 07).

Ribes nigrum – [LR, ch] Często w olsach nadrzecznych: Starczewice (Ko, FC 97), rez. Kaliniak (Ko, FD 07), Mogielnica (Ko, FD 07), rez. Przekop (Ko, FD 07), Szczegłacin (Ko, FD 07), Drażniew, las Leonów (Ko, FD 08).

Rosa jundzillii – Rzadko w zaroślach i na przydrożach na NE i E od Drohiczyzna (Dh, FC 97 i FC 98), na E od Korczewa (Ko, FD 07) i w Szczegłacinie-Leosinie (Ko, FD 07). Po raz pierwszy stwierdzona przez J. Zielińskiego (1978) i R. Popka (1979) (rewizje rodzaju *Rosa* w Polsce) w materiale zebrany przez M. Ambrożewską w 1958 r. w Drohiczyźnie – okaz w zielniku Uniwersytetu Warszawskiego (WA). Ostatnio podawana z dwóch innych stanowisk w gminie Korczew (MARCINIUK 2012).

Rosa rubiginosa – [VU] Bardzo rzadko na skrajach zarośli i przydrożach w okolicy Korczewa (Ko, FD 07) i na W od Starczewice (Ko, FD 07).

Rosa sherardii – Dość rzadko na skrajach zarośli: Teofilówka i Wieska (JL, FC 86), Wólka Zamkowa (Dh, FC 97), Bużyska, Korczew, Starczewice (Ko, FD 07), Myszkowice (Pl, FD 18).

* *Rosa spinosissima* – Tylko w parku w Korczewie oraz w przylegającym do niego rez. Dębniak (Ko, FD 07).

Rosa villosa – [DD] Rzadko na przydrożach: na W i S od Zajęcznik (Dh, FC 98) i na NE od Drażniewa (Ko, FD 08).

Rubus corylifolius agg. – Bradzo rzadko na skrajach zarośli na S od Łóz (Pa, FD 16).

Rubus nessensis – Rzadko w lasach: Łozy (Pa, FD 16), Laskowice, w oddz. 110 (Ko, FD 07), Drażniew, las Leonów (Ko, FD 08).

Rubus schnedleri – Często w zaroślach i lasach: Sawice (Re, FD 06), Bartków, las Cerkwisko (Ko, FD 07), Czaple Andrelewicze (Re, FD 07), Dąbrowa (Pr, FD 07), Lipiny (Pr, FD 17), Niemojki (Ło, FD 18).

Rumex sanguineus – [LR] Bardzo rzadko w wilgotnych lasach. Nowe stanowisko: Laskowice, w oddz. 104 (Ko, FD 07). Wcześniej podawany z Zajęcznik (Dh, FC 98) (SOKOŁOWSKI 1973, 1977).

Salvinia natans – [V, EN, Ch] Dość rzadko w starorzeczach. Od niedawna zdaje się gwałtownie poszerzać swój zasięg w dolinie Bugu. Podana dotąd z Przewozu Nurskiego przez WIERZBĘ i in. (2008) oraz z Bużysk, Drażniewa, Serpelic i Zabuża przez MARCINIUKA i in. (2012). Potwierdzona w Bużyskach (Ko, FD 07) i Drażniewie (Ko, FD 08). Nowe stwierdzenia: Gródek (JL, FC 86), Mogielnica (Ko, FC 97), Ruska Strona (Ko, FD 07), Kępa Zajęcznikowska (Dh, FD 08), Mężenin (Pl, FD 08), Ogrodniki (Si, FD 08).

Sambucus ebulus – Bardzo rzadko, potwierdzony w zaroślach na krawędzi doliny Bugu na E od Drohiczyzna (Dh, FC 98).

Sambucus racemosa – Rzadko w zaburzonych zaroślach i lasach: Krzemień-Zaborna (JL, FC 86), na W od Molożewa (JL, FC 96), Frankopol (Re, FC 97), Zajęczniki (Dh, FC 98), Góry-Kopciew (Ko, FD 07), Szczeglacin (Ko, FD 07), Góry, las Leonów (Ko, FD 08), Michałów (Pl, FD 08), Lipiny (Pr, FD 17), Zakrze (Ło, FD 18), Klepaczew (Sn, GD 00).

* *Sarothamnus scoparius* – Dość rzadko w lasach: Budy Kupientyńskie, las Przeździatka, w oddz. 189, 192–193, 202 (SP, FC 94), Jabłonna Lacka (JL, FC 96), Kol. Skrzyszew (Re, FC 96), na E od Drohiczyzna (Dh, FC 98), Zajęczniki (Dh, FC 98), Bartków, w oddz. 141, 148, 151, 152 (Ko, FD 06 i FD 07), Sawice-Bronisze, las Tarmusin (Re, FD 06), Czaple Andrelewicze (Re, FD 07), Bojary, las Bojary (Pr, FD 08), Kisielew, w oddz. 73 (Pl, FD 08), Tokary (Pl, FD 08), Łosice-Artych, las Gaj (Ło, FD 18).

Scorzonera humilis – Dość rzadko w dąbrowach i widnych zaroślach: Toczyski Podborne (JL, FC 86), Teofilówka (JL, FC 86), Wyrąb (SP, FC 95), Kol. Skrzyszew (Re, FC 96), Bartków, w oddz. 155 (Ko, FD 06), Sawice (Re, FD 06), Dąbrowa, w oddz. 129–130 (Ko, FD 07), Kamianki-Czabaje, Wysoka Góra (Pr, FD 07), na NE od Korczewa (Ko, FD 07), Góry (Ko, FD 08), Dąbrowa, Las Raczyński (Pr, FD 17), Lipiny, las Piskory (Pr, FD 17), Zaborze, w oddz. 172 (Pr, FD 18), Chotycze (Ło, FD 28).

Silene nutans subsp. *glabra* – [VU] Bardzo rzadko, tylko na jednym stanowisku w Ruskowie, w prześwietlonym borze w oddz. 168 (Pl, FD 18). Wcześniej podawana tylko z okolic Bużki (Sn, FD 09) przez FALIŃSKIEGO i in. (2000).

Sparganium erectum – Często w wodach: Kanabród (Re, FC 96), Bużyska (Ko, FD 07), Korczew, stawy (Ko, FD 07), Mogielnica (Ko, FD 07), Szczeglacin (Ko, FD 07).

Thalictrum aquilegifolium – [VU] Rzadko w dąbrowach i grądach: na NW od Teofilówki (JL, FC 86), Bartków, w oddz. 146, 151 (Ko, FD 07), rez. Dębniak (Ko, FD 07), Laskowice, w oddz. 105 (Ko, FD 07), rez. Przekop (Ko, FD 07), Drażniew, las Leonów (Ko, FD 08), Mężenin (Pl, FD 08), na SW od Tokar (Ko, FD 08), Szawły (Ol, FD 28).

Trifolium rubens – [CR] Rzadko w świetlistych dąbrowach. Podawana z Bartkowa z oddz. 147 (Ko, FD 07) (MARCINIUK 1996) oraz z Wysokiej Góry w Kamiankach-Czabajach (Pr, FD 07) (GŁOWACKI 1984), na obu stanowiskach potwierdzona w 2003 r. W Bartkowie stwierdzono inne, liczniejsze stanowisko w tym samym oddziale. Ponadto w Laskowicach, w oddz. 117 (Ko, FD 07). W 1902 r. zbierana przez N. Puringa w Przeździatce koło Sokolowa Podlaskiego (SP, FC 94) – okaz w zielniku Uniwersytetu Warszawskiego (WA), dane niepublikowane.

Ulmus glabra – Rzadko w lasach. Potwierdzony w rez. Kaliniak (Ko, FD 07).

Ulmus minor var. *suberosa* – Rzadko na skrajach lasów: Korczew, park (Ko, FD 07), Szczegłacin, rez. Kaliniak (Ko, FD 07).

! *Urtica dioica* subsp. *galeopsisifolia* – Bardzo rzadko na brzegu łągu na S od Toczysk Podborych (JL, FC 86).

! *Utricularia australis* – [V, Ch] Bardzo rzadko na torfowiskach śródleśnych: Tchórznicza Włościańska (Sa, FC 85), na S od Toczysk Podborych (JL, FC 86) i w Kol. Niemojki (Ło, FD 18).

Utricularia vulgaris – [Ch] Dość często w starorzeczach Bugu: Tonkiele (Dh, FC 97), Wirów (JL, FC 97), Bużyska (Ko, FD 07), na N, E i W od Drażniewa (FD 08).

Valeriana angustifolia – [DD] Bardzo rzadko w dąbrowach świetlistych: Rogów, Rogowski Las, w oddz. 256 (Re, FC 95); Mołomotki, las Bór (Re, FC 96), Zajęczniki (Dh, FC 98), Bartków, w oddz. 147 (Ko, FD 07), Figały (Ko, FD 08), Niemojki (Ło, FD 18), Borsuki (Sn, GD 00), Moszczona Królewska, las Prowały (Mi, GD 00).

Valeriana simplicifolia – Rzadko w wilgotnych lasach i zaroślach: Kol. Jabłonna Lacka (JL, FC 86), Kanabród, las Szewczyk (Re, FC 96), Bartków, w oddz. 149 (Ko, FD 07), Kamianki-Czabaje, w oddz. 124 i 128 (Ko, FD 07).

Vicia cassubica – [LR] Bardzo rzadko w świetlistych lasach i zaroślach: Ceranów (Ce, FC 74), na NW od Teofilówki (JL, FC 86), Budy Kupientyńskie, las Przeździatka, w oddz. 178 (SP, FC 94), Laskowice, w oddz. 104, 110 (Ko, FD 07), Michałów (Pl, FD 08), Lipiny (Pr, FD 17), Borsuki (Sn, GD 00), Klepaczew (Sn, GD 00), Osłowo (Mi, GD 00).

Vicia sylvatica – [LR] Rzadko w świetlistych lasach: Budy Kupientyńskie w oddz. 188, 190 (SP, FC 94) i Laskowice, w oddz. 103–106, 110–111 (Ko, FD 07).

Vinca minor – [DD, ch] Rzadko w lasach i zaroślach: Ceranów (Ce, FC 74), Jabłonna Lacka (JL, FC 86), Teofilówka (JL, FC 86), Nieciecz (Sa, FC 95), Jabłonna Lacka, las na S od wsi (JL, FC 96), Rogów, Rogowski Las, w oddz. 257 (Re, FD 05), Czaple Andrelewicze (Re, FD 06), Bartków, las Cerkwisko (Ko, FD 07), Bartków, oddz. 144, 146 (Ko, FD 07), Zaborze, oddz. 172 (Pl, FD 18) – tu również var. *variegata*.

Viola collina – [EN] Bardzo rzadko i nielicznie. Tylko w grądzie zboczowym na NW od Mogielnicy (Ko, FC 97) i na wzgórzach w Wasilewie Szlacheckim (Re, FC 97).

Viola hirta – [VU] Dość często w lasach i zaroślach: Teofilówka (JL, FC 86), Tonkiele (Dh, FC 97), rez. Wydma Mołożewska (JL, FC 97), Frankopol (Re, FC 97), Mogielnica (Ko, FC 97), Tonkiele (Dh, FC 97), Wasilew Szlachecki (Re, FC 97), Drohiczyn (Dh, FC 98), Zajęczniki (Dh, FC 98), Bartków, w oddz. 144 (Ko, FD 07), Laskowice, w oddz. 104–106 (Ko, FD 07), Góry (Ko, FD 08), Tokary (Pl, FD 08).

Viola odorata – Rzadko w zaroślach i na skrajach lasów: Wasilew Skrzyszewski (Re, FC 97), Bartków, las Cerkwisko (Ko, FD 07), Bużyska (Ko, FD 07), rez. Dębniak (Ko, FD 07), Korczew, park (Ko, FD 07).

Viola palustris – Rzadko w wilgotnych zaroślach: Rytele Świąckie (Ce, FC 73), Tchórznicza Włościańska (Sa, FC 85 i FC 96), Toczyski Podborne (JL, FC 86), Ostrowiec (Re, FD 06), Góry-Kopciew (Ko, FD 07), na N od Laskowic (Ko, FD 07), Drażniew, las Leonów w oddz. 90 (Ko, FD 08), na S od Gór (Ko, FD 08), Rusków, Łąki Zalesne (Pl, FD 08), Kol. Niemojki (Ło, FD 18).

Viscum album subsp. *album* – Bardzo rzadko, tylko na obcych gatunkach topoli. W bazie ATPOL figurują stare dane Fijałkowskiego (npbl.) z lat 1970., lecz nigdy potem w dolinie środkowego Bugu podgatunek ten nie był potwierdzony. W trakcie badań stwierdzono go tylko w Stawiszczu pod Czeremchą (Cz, GC 82) oraz na S od Terespola (Te, GD 34).

Viscum album subsp. *austriacum* – [LR] Bardzo rzadko w borach sosnowych: Laskowice, w oddz. 104 (Ko, FD 07) – stanowisko zniszczone w 1997 r., Bojary, las Bojary (Pr, FD 08), Mężenin, w oddz. 36, 38 (Pl, FD 08) – nielicznie. Wcześniej podawana ogólnie z Mężenina (BORKOWSKA i in. 1999).

Wolffia arrhiza – Rzadko w starorzeczach Bugu: Starzewice (Ko, FC 97).

UZUPEŁNIENIA DO CZĘŚCI I

Botrychium lunaria – [V, CR, Ch] Bardzo rzadko w murawie bliźniczkowej na W od Wieski (JL, FC 86), gdzie rośnie nielicznie (w 2013 r. tylko w 7 okazach) razem z *Coeloglossum viride* i *Platanthera bifolia*. Wcześniej notowany przez GŁOWACKIEGO (1984) w Telakach (KL, FC 84), Opolu Nowym i Chodowie-Parcelach (Sd, FD 24).

Campanula rapunculus – W murawach przydrożnych w Kol. Klimczyce (Sn, FD 09) i Gnojnie (Kn, GD 11).

***Carex xalsatica* (flava × demissa)** – Nowe stanowiska: Zaleś (Ko, FD 07), Zajęczniki (Dh, FD 08), Rozwadów (Sn, FD 09).

! ***Carex colchica*** – Dotychczas znana w Polsce jako *C. ligerica* J. Gay i podawana wyłącznie z północno-zachodniej części kraju. Rozpoznana w materiale zielnikowym z Podlasia Nadbużańskiego przez J. Koopmana. Wydaje się, że jest tu gatunkiem częstym w piaszczystych murawach. Najprawdopodobniej zarówno tu, jak i gdzie indziej w Polsce była dotąd dość powszechnie mylona z rzadszą *C. praecox* Schreb. Cały kompleks wymaga rewizji zielnikowej na poziomie krajowym. Stwierdzone stanowiska: Rytele Suche (Ce, FC 64), Frankopol (Re, FC 97), na NE od Mogielnica (Ko, FC 97), na W od Starczewic (Ko, FC 97), Tonkiele (Dh, FC 97), Wirów (JL, FC 97), na W od Wólki Zamkowej (Dh, FC 97), na E od Drohiczyzna (Dh, FC 98), na W od Zajęcznik (Dh, FC 98), Słochy Annopolskie (Si, FC 99), Weże (SP, FD 04), Kępa Zajęcznikowska (Dh, FD 08), Bartków (Ko, FD 07), na S, E i W od Bużysk (Ko, FD 07), Góry-Kopciew (Ko, FD 07), na NE od Korczewa (Ko, FD 07), Ruska Strona (Ko, FD 07), Zaleś (Ko, FD 07), na N od Drażniewa (Ko, FD 08), na S i E od Gór (Ko, FD 08), Binduga (Sn, FD 09), na NW od Maćkowicz (Mi, FD 09), na E od Patkowa (Ło, FD 18), Rusków-Helenów (Pl, FD 18), na NE od Mielnika (Mi, GD 00).

! ***Carex demissa*** – Bardzo rzadko na torfowych łąkach: Laskowice (Ko, FD 07).

Carex diandra – [VU] W 2013 r. stwierdzona na SW od Bużysk (Ko, FD 07) oraz w Kisielanach-Kucach (Mb, FD 14).

Carex dioica – [V, CR] Stwierdzona w 2013 r. na torfowisku na N od Laskowic (Ko, FD 07). Upřednio na obszarze objętym badaniami zbierana przez KARO (npbl.) w 1873 r. w Rudniku pod Łosicami (Ło, FD 28) – okazy w zielniku WA (NOWAK 1967). Ponadto stwierdzona była w Zajęcznikach (Dh, FD 08) (SOKOŁOWSKI 1973) i Strusach (Uziębłach) (Pa, FD 16) (GŁOWACKI 1984).

Carex disticha – [DD] Kolejne stanowiska tego gatunku uznawanego za bardzo rzadki regionalnie znaleziono w 2013 r. na wilgotnych łąkach i torfowiskach na W od Kol. Wieska (JL, FC 86), na N od Laskowic (Ko, FD 07) i w Lipnie (Pl, FD 08). W Laskowicach i Lipnie tworzy małopowierzchniowe, jednolite własne szuwary.

! ***Carex xelytroides* (acuta × nigra)** – Dość rzadki mieszaniec, występujący w szuwarach turzycowych razem z gatunkami rodzicielskimi: Słochy Annopolskie (Si, FC 99), Zaleś (Ko, FD 07), Kisielew (Pl, FD 09), Woźniki (Ło, FD 18).

Carex hartmanii – [VU] Wydaje się, że gatunek ten, wbrew dotychczasowym sądom, jest dość pospolicie w środkowowschodniej Polsce. W 2013 r. stwierdzono następujące nowe stanowiska: Kol. Jabłonna Lacka, Kol. Wieska, Wieska (JL, FC 86), Wyrąb (SP, FC 95), na N i E od Zajęcznik (Dh, FC 98), Korczew (Ko, FD 07), Lipno (Pl, FD 08), Kisielew (Pl, FD 09), Kotuń (Kt, FD 23), Jażwiny (BP, GD 40).

Carex lasiocarpa – W 2013 r. potwierdzona po wielu latach na torfowiskach w Kol. Wieska (JL, FC 86) i w lesie Leonów w Drażniewie (Ko, FD 08). Znaleziona również w Toczyskach Podborynych (JL, FC 86), Tchorznicy Włociańskiej (Sa, FC 96) i Jażwinach (BP, GD 40).

Carex lepidocarpa – Stwierdzona w 2013 r. na torfowych łąkach na E od Zajęcznik (Dh, FC 98), na N od Laskowic (Ko, FD 07) i w Kisielanach-Kuchach (Mb, FD 14).

Carex praecox – [V] Rewizja nadbużańskiego materiału zielnikowego tego gatunku dokonana przez J. Koopmana wykazała jego niejednorodność. Stwierdzono, że większość okazów przynależy do *C. colchica* J. Gay (porównaj powyżej). Właściwą *C. praecox* stwierdzono tylko na S i NE od Korczewa, na E od wsi Góry (Ko, FD 07) oraz w Czuchowie-Pieńkach (Pl, FD 18).

! *Carex xrotae* (*paniculata* × *appropinquata*) – Rzadko wzdłuż zarośniętych rowów melioracyjnych na NE od Korczewa i na N od Gór (Ko, FD 07).

! *Centaurea pannonica* – Bardzo rzadko, tylko w murawach na E od Drohiczyzna (Dh, FC 97). Dotychczas znany jedynie z nielicznych stanowisk w południowej Polsce (KRUK & SZYMAŃSKA 2012).

! *Coeloglossum viride* – [V, CR, Ch] Bardzo rzadko w bogatej murawie bliźniczkowej na W od Wieski (JL, FC 86). W 2013 r. obserwowano ok. 90 okazów. Wcześniej ze środkowowschodniej Polski podawana była przez GŁOWACKIEGO (1984) z widnej dąbrowy w okolicach Ruchenki pod Węgrowem (Li, FD 04).

Crepis mollis s. lato – [LR] Nowe stanowisko tego gatunku stwierdzono na zmiennowilgotnych łąkach w Wiesce (JL, FC 86).

Eriophorum latifolium – [CR] Nowe stanowisko stwierdzono na torfowisku na N od Zajęcznik (Dh, FC 98).

Gladiolus imbricatus – [CR, Ch] W 2013 r. stwierdzony w wilgotnej dąbrowie na NW od Kol. Jabłonna Lacka (JL, FC 86).

Hieracium piloselloides – [DD] Suche murawy na skraju lasów sosnowych na NE od Osłowa (Mi, GD 00).

Inula salicina – [VU] Nowe stanowisko stwierdzono w rowie przydrożnym na E od Drohiczyzna (Dh, FC 98).

Iris sibirica – [V, EN, Ch] Nowe stanowisko tego gatunku znaleziono na polanie w wilgotnym borze mieszanym na NW od Kol. Jabłonna Lacka (JL/Sa, FC 86).

Koeleria macrantha – [VU] Bardzo rzadko, stwierdzona ostatnio tylko poza właściwym obszarem badań, w murawie *Sileno otitis-Festucetum* na NE od wsi Stary Bubel (JP, GD 11) oraz w dąbrowie świetlistej w kompleksie leśnym Kijowiec, w oddz. 248 (BP, GD 32). Dawniej podawana z Góry Rowskiej i Uszestnej w Mielniku (CELIŃSKI 1954).

! *Leontodon hispidus* subsp. *hastilis* – Bardzo rzadko w murawach w Niemojkach (Ło, FD 18) oraz w Murawcu (Te, GD 34). Okazy zbierane pod nazwą *L. hastilis* w Chotyczach i Artychu pod Łosicami przez KARO (1871), przechowywane w zielniku WA, reprezentują podgatunek typowy – *L. hispidus* subsp. *hispidus*.

Melilotus altissima – [EX] Nowe stanowisko stwierdzono w 2013 r. na obrzeżach torfowiska na E od Zajęcznik (Dh, FC 98).

Ophioglossum vulgatum – [V, VU, Ch] Liczne i obfite stanowiska gatunku znaleziono w 2013 r.: na W od Wieski (JL, FC 86), w Wyrębie (SP, FC 95), na E od Zajęcznik (Dh, FC 98), na SW od wsi Bużyska, na NW od Korczewa, na N od Laskowic (Ko, FD 07) oraz w Myszkowicach (Pi, FD 18).

Polygala vulgaris – Dotychczas gatunek był uważany za częsty w regionie, lecz obecne rozpoznanie w terenie każe sądzić, że zapewne mylono go dość powszechnie z *P. comosa*, gdyż typowe populacje *P. vulgaris* spotykane są bardzo rzadko. Nowe stanowisko: na NW od Teofilówki, w murawie na skraju drogi leśnej (JL, FC 86).

! *Potentilla leucopolitanoides* – W części pierwszej opracowania z powodów niezależnych od autora omyłkowo podano w wykazie zamiast tego gatunku *P. leucopolitana* P. J. Müll, którego jednakże nie stwierdzono w trakcie badań. Okazy zbierane na piaskach w Czuchowie (Pi, FD 18) zostały oznaczone przez J. Kołodziejka jako *P. leucopolitanoides* Błocki (porównaj KOŁODZIEJEK 2010).

! *Senecio erucifolius* – Stwierdzony jedynie w murawie zawciągowej w Murawcu pod Terespołem (Te, GD 34), gdzie rośnie bardzo nielicznie. W bazie ATPOL figurują dane GŁOWACKIEGO (npbl.) z 1977 r. z Książopola-Smolaków pod Siedlcami (Mb, FD 14).

Stellaria uliginosa – Na drogach leśnych w wilgotnych lasach: Tchórnica Włociańska (Sa, FC 85), Toczyski Podborne (JL, FC 86), Budy Kupientyńskie, w oddz. 193 (SP, FC 94), Kanabród, las Szewczyk (Re, FC 96), Ludwinów, las Suchowiersza (JL, FC 96), las na W od Mołożewa (JL, FC 96).

Viola elatior – [E, CR] Nowe stanowisko stwierdzono w 2013 r. na E od Drohiczyzna (Dh, FC 98). Gatunek rośnie tam nielicznie (1 okaz) u podnóża nadbużańskiej skarpy w zbiorowisku ziółoroślowym z udziałem *Rubus caesius*.

Sprostowanie. Pomimo dokładania przez autora wszelkich starań w zakresie dokładności i rzetelności prezentowanych danych, w nielicznych przypadkach (ok. 15 na 1150 prezentowanych rekordów) stanowisk, które uznano w części pierwszej opracowania za nowe dla obszaru badań, istnieje prawdopodobieństwo, iż zostały one opublikowane wcześniej w postaci punktów na mapach w „Atlasie geobotanicznym Doliny Bugu” (FALIŃSKI i in. 2000). Przyczyną takiego stanu rzeczy były trudności z identyfikacją tych punktów np. w przypadku braku spójności pomiędzy nimi a publikowanymi jeszcze wcześniej danymi ĆWIKLIŃSKIEGO i in. (1987) (np. stanowisko *Gentiana pneumonanthe* z Kol. Wieska), albo w przypadku stwierdzenia przez autora więcej niż jednego stanowiska (populacji) w polu, odpowiadającym jednemu punktowi na mapie w atlasie. Sytuacji nie ułatwia również to, że część stanowisk z atlasu FALIŃSKIEGO i in. nie została uwzględniona przez ZAJĄCA i ZAJĄC (2001). Oprócz wymienionego w grę mogą wchodzić następujące gatunki i ich stanowiska: *Arabis hirsuta* (Korczew), *Centaureum erythraea* (Mielnik, Maćkowice), *Dactylorhiza incarnata* (Bużyska, Korczew, Laskowice, Słochy Annapolskie), *Gentianella amarella* (Laskowice), *Hypochoeris maculata* (Osłowo), *Libanotis pyrenaica* (Tonkiele-Kuligi), *Menyanthes trifoliata* (Matejki, Laskowice, Słochy Annapolskie), *Parnassia palustris* (Laskowice), *Phleum hubbardii* (Frankopol).

Podziękowania. Serdeczne dziękuję za konsultacje lub oznaczenie niektórych taksonów prof. L. Freyowi (*Agrostis vinealis*), p. J. Koopmanowi (*Carex* spp.), prof. J. Krukowi (*Centaurea pannonica*, *Senecio erucifolius*), prof. Z. Szelągowi (*Hieracium* spp., *Koeleria* spp.), p. D. Tlalce (*Dryopteris* spp.), dr hab. J. Zalewskiej-Galosz (*Batrachium* spp., *Potamogeton* spp.), prof. J. Zielińskiemu (*Crataegus* spp., *Rosa* spp., *Rubus* spp.). Specjalne podziękowania składam również dr M. Graniszewskiej i mgr H. Leśniewskiej z Zielnika Uniwersytetu Warszawskiego za życzliwe udostępnienie zbiorów.

LITERATURA

- AMBROŻEWSKA M. 1961. Rośliny kwiatowe okolic Drohiczyzna. Mskr. pracy magisterskiej, Zakład Systematyki i Geografii Roślin Uniwersytetu Warszawskiego, Warszawa.
- BŁOŃSKI F. 1892. Przyczynek do flory jawnokwiatowej oraz skrytokwiatowej naczyniowej kilkunastu okolic kraju. – Pam. Fizjogr. **11**: 129–149.
- BORKOWSKA L., CIOSEK M., GŁOWACKI Z., MARCINIUK P. & WIERZBA M. 1999. Materiały do flory Parku Krajobrazowego „Podlaski Przełom Bugu”. – Fragm. Florist. Geobot. Ser. Polonica **6**: 21–30.
- CELIŃSKI F. 1954. Flora pontyjska w Mielniku nad Bugiem. – Chrońmy Przyr. Ojcz. **10**(6): 21–27.
- CIOSEK M. 1986. Rezerваты przyrody województwa siedleckiego. s. 32. Wyd. Woj. Ośr. Inf. Turyst. w Siedlcach, Siedlce.
- CIOSEK M. & KRECHOWSKI J. 1998. Szata roślinna projektowanego rezerwatu przyrody „Kępa” (województwo mazowieckie). – Ochr. Przyr. **55**: 43–60.
- CIOSEK M. & STEFAŃSKA A. 1990. Interesująca flora i naturalne fragmenty lasów uroczyska Drażniew-Ostromęczyn (nadleśnictwo Sarnaki). – Zesz. Nauk. Wyższ. Szk. Roln.-Ped. w Siedlcach, Nauki Przyrodnicze **24**: 9–39.
- CIOSEK M. & STEFAŃSKA A. 2004. *Cephalanthera rubra* (L.) Rich. w uroczysku Drażniew-Ostromęczyn koło Sarnak (Podlaski Przełom Bugu). – Acta Sci. Pol., Biologia **3**(1): 83–88.
- ĆWIKLIŃSKI E., GŁOWACKI Z. & CELIŃSKA E. 1987. Osobliwości florystyczne województwa siedleckiego i terenów przyległych, Siedlce.
- FALIŃSKI J. B., ĆWIKLIŃSKI E. & GŁOWACKI Z. 2000. Atlas geobotaniczny Doliny Bugu. Phytocoenosis. Suppl. Cartographiae Geobotanicae **12**. Warszawa – Białowieża.
- GŁOWACKI Z. 1984. Notatki florystyczne z Mazowsza i Podlasia. – Zesz. Nauk. Wyższ. Szk. Roln.-Ped. w Siedlcach, Nauki Przyrodnicze **4**: 51–76.

- GŁOWACKI Z. 1995. Notatki florystyczne z Mazowsza i Podlasia. Cz. III. – Zesz. Nauk. Wyższ. Szk. Roln.-Ped. w Siedlcach, Nauki Przyrodnicze **44**: 21–27.
- GŁOWACKI Z. & ĆWIKLIŃSKI E. 1995. Chronione i rzadkie gatunki roślin naczyniowych na terenie gminy Repki w woj. siedleckim. – Zesz. Nauk. Wyższ. Szk. Roln.-Ped. w Siedlcach, Nauki Przyrodnicze **44**: 41–47.
- GŁOWACKI Z., FALKOWSKI M., KRECHOWSKI J., MARCINIUK J., MARCINIUK P., NOWICKA-FALKOWSKA K. & WIERZBA M. 2003. Czerwona lista roślin naczyniowych Niziny Południowopodlaskiej. – Chrońmy Przyr. Ojcz. **2**(59): 5–41.
- KALINOWSKI P. 2012. Rzadkie rośliny naczyniowe Podlasia Nadbużańskiego – cz. 1. Gatunki siedlisk murawowych, łąkowych i szuwarowych. – Fragn. Florist. Geobot. Polon. **19**(2): 361–377.
- KARO F. 1871. Einiges zur Flora von Polen, insbesondere des Stadtchen Łosice. – Österr. Bot. Z. **21**: 243–248 i 273–275.
- KOŁODZIEJEK J. 2010. Taxonomic revision of *Potentilla* sect. *Collinae* (*Rosaceae*) in Poland. s. 75. Uniwersytet Łódzki, Łódź.
- KOOPMAN J. 2011. *Carex* Europaea. The Genus *Carex* L. (*Cyperaceae*) in Europe. **1**. Accepted names, hybrids, synonyms, distribution, chromosome numbers. s. 726. Margraf Publishers, Weikersheim.
- KRUK J. & SZYMAŃSKA R. 2012. Occurrence and distribution of *Centaurea jacea* subsp. *angustifolia* Gremli (*Asteraceae*) in Poland. – Thaiszia – J. Bot. **22**(1): 83–90.
- MARCINIUK J. 1996. Rzadsze gatunki roślin naczyniowych uroczyska Bartków w gminie Korczew, województwo siedleckie. – Fragn. Florist. Geobot. Ser. Polonica **3**: 91–94.
- MARCINIUK P. 2012. *Rosa jundzillii* (*Rosaceae*) na Wysoczyźnie Siedleckiej. – Fragn. Florist. Geobot. Polon. **19**(2): 555–557.
- MARCINIUK P., MARCINIUK J. & KRYŃSKI K. 2012. Nowo odkryte stanowiska salwini pływającej *Salvinia natans* w starorzeczach Bugu. – Chrońmy Przyr. Ojcz. **3**(68): 213–218.
- MIREK Z., PIĘKOŚ-MIRKOWA H., ZAJĄC A. & ZAJĄC M. 2002. Flowering plants and pteridophytes of Poland – a checklist. – W: Z. MIREK (red.), Biodiversity of Poland **1**, s. 442. W. Szafer Institute of Botany, Polish Academy of Sciences, Kraków.
- NOWAK K. A. 1967. Niektóre rzadsze rośliny naczyniowe spotykane na torfowisku Całowanie. – Fragn. Florist. Geobot. **13**(3): 327–350.
- ROSTAFIŃSKI J. 1872. Florae Polonicae prodromus. Uebersicht der bis jetzt im Königreiche Polen beobachteten Phanerogamen. – Verh. Zool. Bot. Ges. Wien **22**: 81–208.
- ROZPORZĄDZENIE Ministra Środowiska z dnia 5 stycznia 2012 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin, Dz. U. Nr 14, poz. 81.
- RUTKOWSKI L. 1998. Klucz do oznaczania roślin naczyniowych Polski niżowej. s. 816. Wydawnictwa Naukowe PWN, Warszawa.
- SOKOŁOWSKI A. 1973. Rozmieszczenie roślin naczyniowych na Wysoczyźnie Drohickiej. – Pr. Białost. Tow. Nauk. **19**: 103–133.
- SOKOŁOWSKI A. (1976) 1977. Charakterystyka fitosocjologiczna lasów Wysoczyzny Drohickiej. – Prace Inst. Bad. Leśn. **513**: 3–46.
- STACE C. 2010. New Flora of the British Isles. s. 1266. Cambridge University Press, Cambridge.
- WIERZBA M., LASKOWSKI T., MARCINIUK P. & SIKORSKI P. 2008. Nowe stanowiska roślin naczyniowych na obszarze Podlaskiego Przełomu Bugu i terenach przyległych – cz. 1. Gatunki chronione i zagrożone w Polsce. – Fragn. Florist. Geobot. Polon. **12**(2): 171–175.

ZAJĄC A. & ZAJĄC M. (red.) 2001. Atlas rozmieszczenia roślin naczyniowych w Polsce. s. xii + 714. Pracownia Chorologii Komputerowej Instytutu Botaniki Uniwersytetu Jagiellońskiego, Kraków.

ZARZYCKI K. & SZELĄG Z. 2006. Red list of the vascular plants in Poland. – W: Z. MIREK, K. ZARZYCKI, W. WOJEWODA & Z. SZELĄG (red.), Red list of plants and fungi in Poland, s. 11–20. W. Szafer Institute of Botany, Polish Academy of Sciences, Kraków.

SUMMARY

The paper presents new floristic data for the Bug River Valley and adjacent regions of Podlasie (eastern Poland). Investigations were conducted in the years 1994–2013 and resulted in information on 1550 species of vascular plants (1099 natives, 113 archaeophytes, 161 kenophytes and 177 casuals). Out of them 186 rare and endangered species of forest and water communities are presented in detail: 24 are new to the region, 16 are enlisted in national red list of endangered vascular plants, 105 are regionally endangered (some considered extinct so far) and 48 are legally protected. Supplementary information to part 1 is enclosed with 31 additional taxa (9 new to the region, 7 nationally and 16 regionally endangered, 5 legally protected). The most valuable new findings are: *Aconitum variegatum*, *Alisma gramineum*, *Campanula latifolia*, *Centaurea pannonica*, *Cephalanthera longifolia*, *Cerastium macrocarpum*, *Corydalis intermedia*, *Crataegus* spp. div., *Crepis praemorsa*, *Hieracium* spp. div., *Hierochloë repens*, *Platanthera chlorantha*, *Potamogeton berchtoldii*, *P. friesii*, *Pulsatilla pratensis*, *Rosa jundzillii*, *Silene nutans* subsp. *glabra*, *Utricularia australis*, *Valeriana angustifolia* and *Viola collina*. The results confirm exceptional floristic richness of the Bug River Valley and prove the region to be one of the centers of plant biodiversity in Polish lowlands.

Przyjęto do druku: 03.09.2013 r.